

spaudos

**knygos jau
KATA".**

ios vėliausias išda-
išaiškinta visokios
sergėti, pripildyta

al Instituto.

am žinot, toj knygoj ya
ms susituokimą, ką iki
„Vudovas | Sveikata“,
s, kuris tik atsina 10 e.
VA | SVEIKATA dyka.
tiems, vyrams ir motė-
išsisaugot, kaip jas išai-
knygoj atras sau reika-

kokį daktarą, kad ne-
ADOVA | SVEIKATA
st. daktarai, vyrų ir
ergalėjimui ligų vartoja
Kad ne ypatingai, tai
ir bus prisistūti vaistai,
yta. Vaistai išsiuntinai-
ne | Rusija. Adresuok:

**cal Institute
v York, N.Y.**

dale nuo 10 ryto iki 1 p.p.
Institute.

S. Rauduva

KOVA

KOVOJ
TU ĮGYSI
SAVO
TIESĄ

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRISAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTRERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 17 **Philadelphia, Pa. 24 Balandžio (April) 1908 m.** **Metas IV.**

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Apie terora.

TSITIKIMAS New Yorko bedarbių demonstracijoje, kovo 28 d. 1908 m., ypatingai pajudina kiekvieną manantį visuomenės veikėją. Rusijos ateivys, Zilberšteinas, tik ketvirti metai, kaip gyvena Amerikoje, metė bombą į policiją, užpuolančią ant minios; bomba da jo rankose truko ir užmušė jo draugą, o jį patį baisiai sužeidė. Jau išsyk galėjai be didelio apsirikimo spręsti, kad šitas teroristiškas veikimas nėra suparunkavotas išanksto kokios–nors politikiškos draugijos (partijos, ar kuopos), nėra teroristų suokalbiu. Tačiau valdžia tatau apskelbė esant vaisium platau anarhistų bei socialistų suokalbio; nors jokios kratos ir tardymai to nepatvirtino, ji visgi nuo tos nuomonės galutinai neatsisako.

Pžiūrėsime, kaip visokios revoliucijoniškos sriovės žiuri į terora įvairiose šalise.

Rusijos Socijaldemokratų Darbininkų Partijos susivaizavimas 1907 m. Londone priėmė «Rezoliuciją apie partizaniškus pasikilnijimus» («vistuplenija»), kur tarp ko kito sakoma, kad toki «partizaniški pasikilnijimai, t.y. ypatų arba kuopų užpuolimai priešais valdžios agentų ir buržuazijos atstovų gyvybę», «pastiprina eksproprijaciją (atiminėjimą) valdžios ir privatiško turto» ir «kad tie anarhistiškai kovos įrankiai įneša dezorganizaciją (suirutę) į darbininkų eilę, aptamsindami jų klesinį susipratimą ir pagimdydami juose klaidingą nuomonę, jog gali jų organizuotą kovą užstot pasistengimai pavienių pasiaukavusių ypatų ir tuomi užmuša jų (darbininkų) pasikilnijimą ir pripratimą prie savarankiško minių sukilimo».

usijų linijų laivų.
rancija į visas ša-
angiai ir pigiai.
tikietų.
s Jungtinių Valstijų
delphia, Pa.

Inai «Kovos»
Vienas kom-
\$ 2.00.

Nutarta: «Partijos organizacijos turi vesti smarkią (energišką) kovą priešais partizaniškus išsišokimus ir eksproprijacijas, aiškinant darbininkų minioms visą netikumą tų įrankių kovoje už politikiškus ir ekonomiškus darbininkų klėsos reikalus ir visą jų blėdį revoliucijos darbui». Susivaziavimas nutarė, kad «visos tam-tikros kovos kuopos, esančios prie partijos organizacijų, turi but paleistos».

Apie tą patį laiką atsibuvo Lietuvos Socjaldem. Part. susivaziavimas (Krokavoj). kuris panašiai aiškindamas nutarė: «LSDP. yra priešinga kovos kuopų laikymui, terorui ir eksproprijacijoms», «Tačiau priimdama atsitikimus, kuomet Partijos varomasis darbas ar kai-kurių jos narių gyvastis esti pavojuje arba palieka jų veikimui užkirstas kelias, susivaziavimas pripažįsta galimu vartoti terorą apginimui nuo vodingųjų žmonių. Nutarti, kada teroras gali būt vartojamas, jo atlikimą suorganizuoti ir įvykinti tegali Partijos organizacijos, kurioms tas yra Partijos statuto leista».

Tais pačiais pereinamais metais atsibuvo Lenkų Socjalistų Partijos (PPS) susivaziavimas (10-tas) teip pat griežtai išreiškė priešais politikišką terorą ir, ypatingai, priešais tvėrimą ar užlaikymą įvairiais vardais pasivadinančių kovos kuopų. Pripažįsta terorą tiktai kaip apsigynimo įrankį priešais provokatorius (išdavikus) ir šnipus, grėšiant ypatingai dideliam pavojui.

Taigi įvairios socjaldemokratų ar socjalistų partijos ne pripažįsta teroro net Rusijoje ir tai ypač tuomet, kuomet vieš patauja didelė valdžios reakcija. Ir dėl to, kad, kaip aiškinama minėtoje Lenkų SP, rezoliucijoje, kad iš to gema miniose nuomonė, «kad ko neįstengė padaryt minių judėjimas, taitai padarysią pasiaukaujančios atskiros ypatos»; tas padėjimas paverčia darbininkus į nerupestingą žiūrėtojų minią, atsidėdančią ant savo «vadovų», tikinčių ir laukiančių, kada jie ką gero iškovos, kada padarys laisvę ir laimę. O tuo tarpu yra žinoma tiesa, kad darbininkų išsiliuosavimas ir laimė yra jų pačių rankose; nieks jų neišgelbės, kaip tiktai jie patys, kada susipras, susivienys ir eis prie vieno tikslo.

Tokią nuomonę, — ne nuomonę, bet tiesiog savo taktikos pagrindą turi padėjusios visos revoliucijinės socjalistų partijos Rusijoje ir visoj Europoj, Amerikoj ir kitur. Rusijoje yra revoliucijinė partija vadinama «Socjalistų-Revoliucionierių partija»: ji nuo pat savo susitvėrimo praktikuoja terorą ir užlaiko «kovos kuopas» t.y. politikiškų užmušinėtojų draugijas. Tačiau jie dabar stengiasi vartot terorą tokiam atvejy ir tuo laiku, kada matomai pritar tam veikimui didesnė ar mažesnė visuomenės dalis. Kodėl revoliucionieriai teroristai 25 metai atgal neturėjo pasisekimo? — klausia D.Hilkov: — «Ar dėl to, kad teroras pats sau yra blogas, netikęs revoliucijos kovos budas; ar dėl to, kad jie nerado pritarimo miniose; kad jų neparėmė minių užpuolamoji revoliucijinė kova?» D.Hilkov tai rašė 1905 m.*), tai yra — kuomet revoliucioniskumas apėmė plačias prispaustųjų ir varguolių minias. Todėl jis ir tvirtina, kad dabar, toms «minioms atsiбудus, mes, esą, turėtume teisę atmet teroro kelią tik tada,

jeigu žinotume, kad jį minios peikia, kad jis priešingas jų dvasiai ir pasikilnijimams ir kad minios neis paskui revoliucionierius tuo keliu».

Tačiau užsieniuose, kur yra parlamentinė valdžia, ir socjalrevoliucionieriai (teip lietuviai vadina socjalistus-revoli) teroro nepripažįsta. Kaip esu paminėjęs savo brošiuroj «Revoliucija», garsusis teroristas Barceve reikalavo bent Loris-Melikovo politikos, panašios į dabartinę dumą, ir «mes, esą, butume tokiais jau teroro priešininkais Maskolijoje, kaip esame jo priešininkais laisvose šalise». Tą pat sako ir minėtas Hilkov: «užsieny, prie užsienio gyvenimo sąlygų, prie parlamentinio režimo, ištikrųjų galima, nenusidedant prieš sveiką protą, kalbėt apie darbininkų minių organizavimą, nestojant į stačią užpuolamąją revoliucijinę kovą»

Taigi ir New Yorko «terorą» galima pavadinti darbu tokio pat «menko žmogučio», koku pavadino Mc Kinley'o užmušėją Czolgoszą žinomas New Yorko laisvamany su anarchistiškoms bet ne teroristiškoms pažvalgomis, Edwin Walker.

Įdomu, kad ir Amerikos lenkų socjalistų organas «Robotnik», kurs paremia labiau tą Lenkijos socjalistų frakciją, kuri pripažįsta terorą ir kovos kuopas užlaiko, — tas laikraštis (N 14) teip rašo apie New Yorko bombą:

«Bombos metimas šalyje, kuri turivisuotino balsavimo teisę, šalyje, kur supratę savo teises žmonės gali kovot politikškai ir ekonomiškai — rinkimų dieną gali savo reikalavimus iškovot, yra piktadarystė, kurią reik patremti. Tai yra kvailybės darbas ir baisi blėdis darbininkų klausimui. Jeigu vienot tatai padarė tik Silberstein (be rusiškų šnipų pagalbos) — tai butų tiktai daabu vieno mažo ligoto žmogaus».

Teip, vienama, kad tai Rusijos šnipų-provokatorių darbas. Bet tokių provokatorių turi ir Amerikos kapitalistai — kas negirdėjo apie «Pinkerton Labor Spy»? Bet į provokacijas pažiūrėsimė kitą syk. Dabar tik turėjau užsidavęs parodyt, kad teroras ne visur ir ne visada galimas ir, kurs tinki Rusijoje, negalimas pritaikint Amerikoj, nors tuli mūsų žaliukai revoliucionieriai visur jį mato tinkamu, neatsižvelgiant į politikiškas sąlygas, nepaisant, kokios gali buti teroro pasekmės.

J. Baltrušaitis.

LILI BRAUN.

Moters ir Politika.

Vertė R. Augys.

(Tąsa).

tai yra apyurbėj apdraudimo atsitikus ligai, tas, ypatingai lytis moterų, nes čia, kaip mes toliau pamatysime, jos labiausiai yra užinteresuotos. Dalykas tame, kad toje šakoj jos gali daryti didelę įtekme, ačiu tam, kad tik čia naudojasi josios tomis teisėmis, kurių neturi jos visoj Vokietijoje: darbininkų apdraudimo įstatymas davė moterims aktyvišką ir pasyvišką rinkimų teisę, kitai

*) „Viestnik Russkoj Revoliucij“ N 4, kovas, 1905 m.

žodžiais, josios gali ne tik dalyvauti valdžios rinkimuose, bet ir pačios gali būti renkamos. Kokią tas reikšmę turi moteriai, matyti iš uždavinių, kuriuos turi atlikti ligonių išdai (kasos). Tie uždaviniai susieina į tai, kad kasa turi veltui parūpinti apdraustamajam daktarišką prižiūrėjimą ir vaistus neilgiau kaip per 13 savaitių (pagal naujojo įvedimo nedaugiau 26 savaitių), arba vieton to išmokėti sergančiamjam 75% jojo uždarbio; kasa turi palaikyti gimdytojas iki 6 savaitių (pagal naujo įvedimo pilnai 6 savaites); toliau, priremti pasveikstančius, jeigu bus reikalas, per visus metus ir, ant galo, turi išmokėti mirusiojo šeimynai sumą pinigų apie 20-40 dalį dienos uždarbio.

Tas viskas, be abejonės, geriau, negu nieko, bet niekadės da nėra tokiu geru daiktu, kokiu reiktų padaryt. Jeigu sergančioji darbininkė arba gimdytoja kas savaitę gauna nuo 4 iki 6 markių, tai tuomi, suprantama, nesusilygina jos uždarbį šeimynai, kurios penėtoja gal buvo ji viena. Da labiau nepakanka tų pinigų jos prižiūrėjimui ir maistui. Apie tarnus namams ir tik ką gimusiam kūdikiui prižiūrėti negali būt nė kalbos; prie tam gimdytojos negali naudoties dykai jokia mediciniška (vaistiška) pašelpa ir ligonių išdas neturi teisės siųsti nesčių į gimdyvių ligonbučius, nors ir reikalautų to naminės aplinkybės, neturi teisės talpinti jaunųjų moterų į gimdyvių prieglaudą, o vaikų į jiems įsteigtas prieglaudas. Tokiu būdu, darbininkės, nežiūrint į pagarsėjusias sociališkas (visuomeniškas) Vokietijos reformas, priverstos iki pat gimdymo pasilikti prie savo darbo ir varyti jį iš visos savo galės, kadangi priruošimas visko, kas reikia kūdikiui, paima daug pinigų, o tankiausia jos yra priverstos kaip galima greičiau apleisti lovą ir vėlei užsiimti naminiais darbais ir jieskot pašalinį uždarbį, da neišsibaigus įstatymais paskirtam gimdytojoms laikui. Mažas kūdikis, kuris da ilgai reikalauja motinos priežiūros ir peno, jau lopšyį pažįsta vargo baisenybes: jis auga užmestas, neturėdamas pakaktinai peno ir meilės. Menkoji gerovė iš darbininkų apdraudimo da labiau nustoja savo vertės ačiu tam, kad didžiama proletarių visai juo nesinaudoja, lygiai kaip ir darbo apsaugojimu. Tamtikru paliepimu apdraudimas darbininkų gali būt ir tarpe moterų, dirbančių tik linkui nedidelės dalies pirmosios kategorijos (skyriaus); kaslink ūkės darbininkų, tai esanti nuomonė apie «randonskruostę» kaimietę padaro nereikalingu daiktu jų apdraudimą, ištikus ligai. Bet mūsų įstatymų leidėjai toli ne toki gražiajasmiai: greičiau juos išgąsdino «junkerių» (žemječių) šauksmai apie «vargą». Jiejie gi kalti ir už tai, kad tarnaitės iki šiol išskirtos iš įstatymo apie apdraudimą ligos laike. Tur būt, jiems rodo, kad nepabaigiamas namų tarnaičių darbo laikas, buvimas virtuvėj, plovimas drapanų, trumpas pasilsys, nepakankamas valgis ir žiaurus apsiėjimas teip yra naudinga sveikatai, kad visai prašalina ligas.

Didelis darbininkų skaitlius yra apdrausta *ištikus pažeidimui*, nors čia nepriimta į atydą didelis skaitlius darbininkų smulkiojoj pramonėj ir beveik visi darbininkai naminėj išdirbystėj. Paskutinėj aplinkybė juo didesnė turi svarbą, kad daugelis pramonininkų, kaip jau mes pirmiau kalbėjome, vis tankiau išduoda darbą į namus, tokiu būdu norėdami lig žinomo laipsnio išvengti išlaidų darbininkų apdraudimui ir pasiliuosuoti nuo atsakomybės. Apdraustiems gerumas nuo apdraudimo yra nemažas. Jie gauna veltui gydymą ir prižiūrėjimą, atlyginimą už sužeidimą apie 60% metinio uždarbio, kuris gali būt išduotas šeimynai, jeigu ligonis yra ligonbuty; atsikus myriui — pakasynų išlaidas, apie 20 tų dalį dieninio uždarbio ir, ant galo, po myriui — pensiją, siekiančią 60% metinio uždarbio.

Šitas paskutinis įstatymas yra svarbiausias, nes jis yra pradžia aprūpinimo našlių ir našlaičių, ir dabar jau duoda didelę pašelpą nors nedaugeliui, kuriuos paliečia tas įstatymas. Aišku,

kad ir šitam dalyke yra kludomi reikalai, kurių vertė turi būt aiški kiekvienai moterei.

Da labiau atsineša tas prie apdraudimo senatvėje ir likus nesveiku (koliek a). Tas apdraudimas, sulyginant su kitais, apima didžiausią darbininkų skaitlių, bet susieina su kitais tame, kad patraukia smulkius pramonininkus ir amatninkus prie ypatingo peržiūrėjimo Jungtinės Tarybos. Bet kad ir kas žin kaip būtų platus tas įstatymas ir esanti jo pamatuose idėja, tai įvedimas jo į gyvenimą pasiliko toli užpakalyje idealo sutvert aprūpintą senatvę kiekvienam darbininkui, kuris už savo veido praktiškai valgo duoną, paliuosuoti jį nuo baimės, kad negalėjimas dirbti nuspręs jį likti elgėta, arba atves jį į špitolę, kuri — kas labai ypatinga šios galdynės etikai! — atima nuo jo politikiškas teises, būk neturtas yra lygus prasižengimui. Bet moterims negalėjimas dirbti atneša da sunkesnes pasekmes: jeigu jos pirmiau galėjo kęsti dėl didelių neprieteklių, tai dabar jos lengvai darosi prostitutijos auka. Išgelbėjimas jų nuo to kraštutinio žingsnio turėtų būt užduotim įstatimleidystės, išleidžiant apdraudos įstatymus. Bet ir čia jos darbavimosi pasirodo neužtenkamai.

Pirmiausia tik tos darbininkės gali gauti pašelpinę pensiją, kurios negali uždirbti daugiau vieno trečdaliao paprasto uždarbio. Drapanų fabriko darbininkė, kuri pirmiau, budama sveika, esant geroms sąlygoms, uždirbdavo kas metai iki 700 markių, o paskiau, nusidirbus per ilgus metus prie siuvasmos mažinos, nustojusi savo spēkų teip, kad gali uždirbti tik 350 markių, negauna jokio atlyginimo, kada netenka uždarbio ir per tai turi jieskoti pašalinio uždarbio, kad nenumirti iš bado. Kada, ant galo, jos darbo spēkos teip susimažina, kad ji gauna tiesą prie pensijos, tai tas da neprašalina rūpesnio ir vargo. Ir tai dėlto, kad aukštumas pesijos priklauso nuo to, kaip ilgai ji buvo dalininke kasos (arba išdo) ir nuo stovio tos kasos, prie kurios priguli apdraustoji. Kadangi abelnai moterų uždarbį žemas, tai pensija labai retai būva užtenkamai didelė. Po 50 metų sunkaus darbo, moteris gali gauti daugiausia 330 markių pensijos. O kaip yra su motere, kuri pirm 50 metų amžiaus pražudė savo darbo spēkas arba jeigu priklauso prie kasos, kuri išduoda daug mažesnę pensiją? Ar gi gali nelaimingas sutvėrimas, pirm laiko užmuštas darbu, pragyvent už 116-150 arba už 220 markių?! Da blogiau einasi su pensija pasenusiems. Darbininkė turi sulaukt 70 metų amžiaus, kad galėtų gauti nuo 110 iki 230 markių pensijos! Retai ji sulaukia tokio amžiaus, daugiau siai ji pirmiau da pavirsta nukaršusia senute. Tokiu būdu, jai nėra aprūpinta ramus užbaigimas savo dienų ir atsilsys po gyvenimo vargų. Vargu ir darbu prasidėjo jos gyvenimas, vargu ir ubagyste jis ir pasibaigia!

Apdraudimas apima visą proletaro gyvenimą nuo lopšelio iki paties grabo. Bet jis pats yra panašus į bandymą, kuris atsilieka apgraibstomis, žengiant pirmuosius balius žingsnius ant nežinomo kelio. Jame yra kas ten vienpusiško ir neužbaigto; jis parodo, — ir tas nereikalauja ypatingų prirodymų, — kad pagal pirmutinės savo prasmės jis turėjo išrodyt panašiai tuškiukui, kurio uškemša alkanam vaikui burną, ne dėlto, kad jį prisotint, bet tiktai dėlto, kad nuslopinti jojo verksmą. Bet laikas jau darbininkei, kaip ir darbininkui, nustoti buvus panašiu vaikui, kuris visokiais būdais leidžia save apkvailint. Žinoma, daugelyje atsitikimų darbininkės-moters apie savo teises nieko nežino. Mokykloj jos susipažįsta su senų galdynių biblijiniais įstatymais, bet joms nieko nesaiko apie dabartinės galdynės įstatymus ir apie jų pačių tėvynės įstatymus. Jeigu moters daugiau žinotų, jos nepasilikyt būklioms ir šaltai žiūrinčioms. Gal ir be tolimesnių išvadžiojimų daugeliui bus aišku, kad darbo apsauga ir apdraudimas kluduo reikalus darbininkų gyvasties ir todėl jų pareiga yra veikliai tame dalyvauti. Bet daugelis sako, kad toliau nuo to moterų reikalai neina ir neturį eiti. Vienok juo lengviau prirodyti, kad kiekvienas politikiškas

klausimas lygiai taip kliudo gyvenimą moteries, kaip ir vyro gyvenimą. Prirodymui užtenka tik paduoti tūlus svarbesnius klausimus.

Nuo įsteigimo Vokietijos imperijos valdžia, susijungus su valdančiomis klesomis, skaitė reikalingu daiktu kasmetas didinti išleidimus armijai: 1872 metais jie siekė tik iki 250 milijonų, 1902 metais užaugo iki 569 milijonų, o išleidimai laivynui užaugo nuo 12 os iki 87 milijonų. Jeigu mes pridėsime čia ypatingus išleidimus, tai pasirodys, kad dabar k a r i š k a s b i u d ž e t a s siekia iki 1016 milijonų. Nėra pamato manyti, kad augimas tų išleidimų greitai ateityje persitrauks; priešingai: valstybės daro kaip vaikai, kurie tarpe savo draugų skaitosi suaugusiais, jeigu jie turi didesnę skaitlių švininių kareivukų, ir stengiasi tame vienas kitą pereiti. Nors jos ir skelbia santaiką ir garsingose sostinėse kalbose visados primena apie «gerus santykius» su kaimynų valstybėmis, o retkarčiais, valandoje kilstelėjusių įspūdžių, skelbia net utopiją (svajonę) apie visuotiną nusiginklavimą, vienok kasmetas jie paduoda žmonėms vis ilgesnes ir ilgesnes sąskaitas naujųjų užmušimo įrankių, naujų laivų ir naujų karės pavidalų. Nespėjo viena valstybė senuosius šautuvus pakeisti šautuvais naujos sistemos, štai ir kita valstybė jau stengiasi aplenkti ją da naujasniais. Nepa spėjo viena valstybė padidinti savo laivyno vienu laivu, kaip kita prie savo laivyno prideda du. Toksai įtampus laivyno didinimas nenoroms palaiko veržimosi prieš vis a s v i e t i n ė s p o l i t i k o s, kuri stengiasi praplauti Vokietijos galybę svetimos žemės: yra steigiamos kolonijos, su ginkluota kumsčia įsiveržia į svetimas šalis ir su pagelba šautuvo ir botago yra platinama «kultūra ir krikščionybė» tarpe juodųjų ir geltonųjų žmonių.

Paduota sąskaita parodo skaitlinę netoli 30 milijonų markių. Ir kas gi duos visą tą milžinišką sumą? Niekas kitas, kaip Vokietijos išmokėtojas, iš kurio pinigai yra čiulpiami įvairiausiais būdais su pagelba mokesčių ir anėdėlių ant reikalingiausių gyvenimui produktų. Ar gi moteris taip kvaila, kad nejučia ant jos užkrautos sunkenybės dėlto tik, kad anėdėliai yra imami iš jos ne gryniais pinigais, bet yra sulaukomi kasdieniniuose josios namų išlaidose? Ach, beabejonės jos jaučia tą! Jos gerai žino, kaip jų jų maži reikalai, nežiūrint į visą aprokavimą, ryja vis daugiau pinigų; bet jos, žinoma, pyksta ant krantuvininko, ant daržovių pardavėjos, manydamos, kad tie žmonės maitinasi iš jų jų darbo skatikų. Kada gi persimaino varta ir pro jas maršiuoja kareiviai, arba net pralekia raiteliai, skambėdami savo ginklais, jos išbėga iš namų, žiūri ir gėrėjasi jais. Jaunos mergaitės išeina iš krautuvų ir pabriku, o vaikišciai bėga paskui jų jų į taktą su blizgančiomis akimis ir drebančia širdim, džiaugdamies tuo visu margumu. Moters nė sykio neužsimastė apie tą, kad milijardai tai grožybei išleidžiami: milijardai jų pačių sutverti suspaudimui jų jų fiziško ir doriško išsilavinimo. Kad jos žinotų, dasiprotėtų, kad ne tik nepakankamas maistas, bet ir žemas protiškas penas, kuris yra duodamas jų vaikams, ir perpildymas mokyklų, ir permažas moterų skaitlius, nepakaktinas jų jų apmokėjimas — tas visas pagamina medegą «narsiajai armijai», — kad tą viską jos žinotų, seniai jau būtų nusto jusios gerbę blizgančią mandierą. Bet moteris turi da svarbesnes priežastis interesuoti *militarizmo ir marinizmo**) klausimais. Nuo motinos atimami jos vaikai, kurie tankiai sugrįžta prie jos sugedę fiziškai ir doriškai. Ir ot vėlei prirodymas, kaip teisingi žmonės, kurie tvirtina, kad dabartinis visuomeniškasis surėdymas teisingiausias: jeigu jaunas vyras yra neturtėlių tėvų sūnus, jis yra atimamas ilgesniam laikui ir jam prisieina tarnaut 2 metu, tuometarpu, kaip tas, kurį palaimino likimas, turi tarnaut tik vienus metus. Bet to da mažai. Ne visados pas mus ramus laikas. Tolymesnėse mūsų kolonijose tankiai ištinka susirėmimai. Dėlei užmačių

*) T. y. armijos ir jurių kareivijos.

Kynijoje daugelis jaunų vyrų turėjo stoti po ginklu. Daug žuvo žydinčių gyvenimų, jeigu ne karėse, tai nuo klimato ir įvairiausių ligų. Ir už ką? Ar už tai, kad pavojų tėvynė? Ar už tai, kad eina dalykas apie išgelbėjimą ir apginimą gyvybės, sąžinės ir laisvės, tų gerovių, dėl kurių kiekvienas žmogus aukauja savo gyvybę! Stengimasi valdančiųjų prie užkariavimų tolimas žmonėms ir tikra motina, išmokinusi savo sūnų būt narsiu, statyt sąžinę ir laisvę aukščiau savo gyvasties, turi išsižeist, kad prispiria jį lieti savo kraują dėl kitų godumo ir romantiškų klejonių. Bet ji kartais turi bijoties da blogesnio dalyko: armija yra geriausiu ramsčiu dabartinio visuomenės surėdymo. Paimtamjam kariumenėn įsako, kad atsidavimas vyriausybei yra svarbiausia jo pareiga. Jis turi klausyti ne tik tada, kada dalykas eina apie karę su kalfrais ir kinais, jis turi klausyti ir tada, kada valdančios klesos apskelbia karę «viduriniam priešui».

(Toliaus bus).

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Am. Jungt. Valstybes. Senatas priėmė beveik be jokios permainos karės ministerijos biudžeto sumanyimą. Biudžetas (sąskaita, kiek bus išleista) siekia 100 milijonų dol. Iš to bus padidintos algos kareiviams ir oficeriams, kai kuriems iki 40 nuošimčių (netoli dvigubai). Tai krizio geradėjystė: darbininkams algas mažina, o kareiviams — didina. Amerikos valdžia matomai gerinasi Ky-nams, nepiritardama Rusijos ir Japonijos politikai Mandžiurijoje. Apie tai praneša laikraščiai, nors valdžia diplomatiškai tai užginčija. Haywoodui pritarus Cincinati (Ohio) socialistai iššaukė karės sekr. Taftą ant diskusijų su Haywoodu socializmo klausime. «Dievas žino», ar Taftas sutiks. — Iš Ohio valstybės pasklido po laikraščius paskalas, būk prez. Roozeveltas nužudytas. Washingtono gyventojas Lilley tvirtina, kad jeigu eitų tyrinėjimas, tai pasirodytų, kad «Electric Boat Co.» milijonus dolerių nuvogė nuo Jungt. Valstybių, kurioms ta kompanija pristato povandeninius luotas.

Rusija. Spaliočiai dūmoje įneša, kaip vesti kovą su esančioms Rusijoje pramonės korporacijoms [trustais]. Plieno trustas Rusijoje mat apima 60% visų gelžies pabriku [daugiau kaip pusę] ir kontroliuoja beveik visas didesnes anglies ir geležinės rūdos kasyklas. Rusijoje yra įstatymas prieš tokius trustus, bet nėra prieš valdžios kontroliuojamus sindikatus. — Rusija paduoda pleną «reformų» [permainų] Macedanijoje ir kitos valstybės [Anglija, Vok. ir Ital.] sutinka su tuo. Dūma eina ant vakacijų. Laiminga, kad caras neišvarė į Siberiją vakacijas perleist.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Karės stovis! Chesteryje, netoli Philadelphijos streikuoja strykarių darbininkai ar keturiolikoje miestelių karų kompanija «Chester Traction Co.» numazino darbininkams (konduktoriams ir k.) algas ir niekur tie nestreikavo, kaip tik Chesteryje; dėlto jau kapitalistams pasirodė galimu ir reikalingu daiktu juos numalšinti kariška spēka. Policija gali eit į namus krėst, areštuot ir jei matys reikalą, šaut į nepaklusnuosius. Pribuvo «constabulary», vadinami «kazokais»; minia šaukė, kad reikia išmušt tą valstybės policiją. Miesto majoras prisakė uždarioēt visus salionus; žmonės tiesiok į negandą varomi. — Toki maži streikai, tai pragaištis darbinin-

No 17

kams...

Anglekasių streikas jau baigiasi: darbdaviai taikosi su darbininkais ir šiomis dienomis gal užbaigs tarybas. Su viršum 35 tūkst. darbininkų tokiu būdu sugrįš į darbą.

Vėžėjų streikas rengiamas Chicagoj, rodos neįvyks, nes abi pusės nenori tokio didelio nuostolio, tai taikosi.

SANJUNGOS REIKALAI.

IV-tas LSS. Susivažiavimas.

Pranešame, kad IV-tam Susivažiavimui yra užimta «New Academy» salė, 523 So. 4-th St. ant 10, 11 ir 12 dienos balandžio mėnesio.

Dienomis trauksis Susivažiavimo posėdžiai, vakarais bus parengta toj pačioj salėj sekanti pasilinksminimai:

- 10 (nedėlioj) prakalbos,
- 11 (panedėlyj) balius,
- 12 (utarninke) teatras ir koncertas.

Atvažiavę draugai delegatai malonės pribūti į «Kovos» redakciją.

Pribuvusieji ant «Reading» ir «Pennsylvania» stoties paims karą Market St. Ferries ir važiuos iki 4 th St. Ten persės į karą Snyder Ave. arba 4-th & Jackson St. ir 4 aja gatve važiuos iki Moore St.; iš čia paėjus vieną bloką į kairę pusę, atras «Kovos» redakciją.

Atvažiavusieji ant «Baltimore & Ohio» stoties paims karą Front & Chesnut St., kurino privažiuos teip pat iki 4-th St.

Vardan 1 mos LSS. kuopos

sekr. A. Rušinas.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

P.K. kryvūiė N 29. Išrinkimui komisijos peržiūrėjimui LSS. sekretoriaus ir administratoriaus knygų IV Susivažiavime. Įnešimas drg. J. Griniaus, kad komisiją paskirtų 1-ma kp. iš trijų ypatų; pataisymas dr. gės T. Andziulaitienės, kad tokia komisija būtų išrinkta iš skirtingų kuopų: 1 iš 14 kp., kitas iš 19 tos, trečias iš 1-mos kp. ir kad šita komisija susivažiautų trimis dienoms prieš susivažiavimą. Visi P.K. nariai tam pritarė.

VII Rajonas 1 o j konferencijoje, Pittston, Pa., į Veikiamąjį Komitetą išrinko dr. gę J.T. Želviene, 1 Church St., Plymouth, Pa.

Tarp anglų socializmas auga su pastebėtinu smarkumu. Socialist Party «Savaitinis Buletinas» balandžio 11 d. praneša, kad Pensilvanijos valstybėj kovo mėnesij susitvėrė 6 kuopos, o Texas valst. net 30 kuopų tikslai per vieną kovo mėnesį.

Kuopų knygiai, kurie jau seniai esate paėmę knygeles ir «Žariją», kaip galėdami malokėkite atsilyginti.

LSS. sekr. P. Dubickas.

Redaktoriaus pranešimai.

Kai—kurios kuopos protestuoja prieš išbraukimą 13 tos kuopos. Kadangi tie protestai yra tik jausmo šaukimu, o ne apsvaistytu iš visų pusių dalyku, kadangi juose visai nėra patariama, kaip tą matomą negerumą atitaisyti draugiškai, bet da tais protestais tankiai keliami nežmoniški vaidai, todėl jų netalpinu. Tik vietiniai, žinanti visą dalyką, galėtų aiškinti ar teisinti, lygiai kaip ir 13-toji kuopa gali teisintis — «Kova» išmintingai kritikai, be histeriškų šauksmų, keliančių pragaištingus Sąjungai vaidus, visados atvira.

13 kp. nariai, kaip girdėt, pripažinę savo pasielgimą nepritinkančiu, nori taikintis, todėl toliau gyvenanti draugai ar kuopos privalo juo labiau nurimt ir laukt išmintingo ir draugiško darbo vaisių.

Nereikia but aklaį tikinčiais: išsikarščiavę ir 13-tos kuopos ir kiti 1-mos kuopos draugai svaido visokius biaufius užmetimus ant «centro», o kiti tiki, buk tik dėl keršto ir ypatingų 13-ta kuopa išbraukta.

LSS. sekretorius ir Pild Komitetas yra ne vien draugų noro (paremto ant LSS. principų) pildytojai, bet ir priziurcto jui, kad viskas būtų pildoma ir tai nenukrypstant nuo principų ir taktikos. Todėl jie turėjo teisę išbraukt kuopą. Bet juk išbraukimas ne amžinas. Ko čia kelt protestus, jeigu norima draugiškos, socialistiškos vienybės?

Eastono kuopai. Jų-ų įnešimas suspenduot iki susivažiavimui sekretorių, administratorių, redaktorių ir P. Komitetą, reiškia tiek, ką išardyt tam laikui Sąjungą, arba kitais žodžiais sakant — sustabdyt redakcijos ir centro darbą: kas-gi bus laisvoj «socialistiškoj» draugijoje, kada suspenduosit?

Jūsų reikalavimas, kad tas įnešimas į dvi nedėlias perietų, be jokio prisirengimo, per referendum yra plika prievarata ir darymas elementariškų demokratizmo tiesų. Sarmata susipratusiam socialistui išgirdus tokias savo draugų nuomones! Nusiraminkit ir bukit kaip buvot draugais!

Sulyg «šmeižimų», apie kuriuos kalba «1 moji kuopa į visas kuopas LS. Sąjungos» savo cirkuliare bei rezoliucijoje, kur ir ant manęs užmeta kelias riebias dėmes — nėsant vietos, nesiginu: jeigu-gi draugai karštai tam tikės ir jei matysiu, kad mane pradeda nelaikyt už draugą — kaip ir norėjo anie apkelbėjai, — tai esant progai, pasiteisysiu ir faktais bei dokumentališkais prirodymais dikčiai užgėdysiu tuos pikto noro draugus, kurie be reikalo siundo draugą prieš draugą, nes visados tokių darbų vaisiai tenka patiems jų gamintojams.

«Draugai, aš esu persitikinęs, kad jūs ir toliaus pildysite savo priedermes!»*)

J. Baltrušaitis, Red.

*) Priekaus Engelso žodžiai.

Kas gi ištikruju ta «13-toji kuopa»?

(Dokumentališki prirodymai).

PASIPYLĖ protestai dėl išbrankimo 13-tos kuopos. Bet niekas iš protestuojančiųjų neklausė, kokiais motyvais buvo paremtas tas išbraukimas. Sekretoriaus pranešimai matomai buvo ignoruojami; kurie jiems patikėjo, tie tyli, bet protestuoja tie, kurie nenori girdėti apie tuos motyvus, ir gatavi pavadinti juos išmislytais. Kadangi nelaukia ir nereikalauja jokio ištyrimo, kadangi matomai negelbės ir neišipykusių tardytojų pranešimai be dokumentališkų prirodymų, kurių net 13-ta kuopa reikalavo savo proteste, todėl čia priverstas esu apskelbti juos, dėl nusiramino tiems, kurie nori Sąjungai labo, tik nemato jai pavojaus, nežinodami kame dalykas, ir tiems, kurie po jaja (Sąjunga) knisasi...

Čia paimu pilnai, žodis į žodį, «Liet. Soc. -Revol. Organizacijos» programą ir taktiką, iš lapelių rašomą mašina rašytą. Toliau paimsiu ištraukas iš laiškų, kas prirodys, kad ta «s. r. organizacija» tai 13-ta kuopa. Ant tų lapelių ir kai kurių laiškų yra apvali antspauda (pečėtys), kur aplinkui yra parašas: «Lietuvių Socialistų Revoliucionierių Organizacija», o viduryje — «Kovoj tu įgysi savo tiesas». Tie lapeliai buvo siuntinėjami s. r. žinomiems draugams su tikslu varyti savotišką agitaciją, kuri, kaip kiekviens sveikai protaujantis matys iš tų dokumentų, anaipol negalėjo eiti naudai ir pagerinimui LS. Sąjungos, bet tik jos pražūčiai. Lapelius rodžiau sykį viešam 1-mos kuopos susirinkimui; laiškus gi — tik kai kuriems draugams — privatiškai — kad neišeitų koki nereikalingi ypatingumai. (Laiškai ir lapeliai gauti iš tolymesnių vietų).

* * *

«Lietuvių Socialistų Revoliucionierių programos.

1, Mes reikalaujam panaikinti privatišką nuosavybę; tai yra kad žeme ir dirptuvies priguletu visuomenei, o ne povieniams ypatom.

2, Žeme turi būti dirbama bendrai, (komunistiškai), dirptuvies taip pat turi priguleti visuomenei; bėt ne povieniams ypatom.

3, Niekas neturi kištis į naminius valstiečius, ar tie miesto darbininku reikalus, jie taip redosi, kaip jiems patinka.

4, Parlamentas neturi tiesos and visuomenes užtraukti jokiū mokesčium, be pačiu gyventoju tos šalies nutarimo.

5, Parlamentas neturi sprendžiamajam balso, o tik patariamajam.

6, Panaikinti nuolatinia kariūmenia, jos vieton įvesti žmoniū milicija.

7, Panaikinti maitus, ir kitokius pakelemosius mokesčius.

8, Panaikinti vaizba.

Čion mes Socialistai Revoliucionierei išstatom «maksimum» programa, ir už aukščiau nuroditus reikalavimus nestosim kovojti; kolai nebusim pilnai ju yšgavi. Nes niekas mum nedos laisvies, kaip tik mes susikuopi į vienibę kaip vienas žmogus pareikalausim yšpilditi mūsų minetu reikalavimus.

Mes visados stosim už darbininku susipratimą, kad kiek vienas darbininkas plačiai žynotu ir suprastu kas jos skriaudžia, tik tomet sutoji į viena tvirta armija, sugriausim pasaulei prispaudyma, ir kapitalistu sauvalę.

Šalin su įstatimais. Šalin su buržuaziška laisve. Te gyvoja sociališka revoliucija.» (Antspauda)

* * *

«Lietuvių Socialistų Revoliucionierių taktika.

1, Kiek viena kuopa turi stęgtis varit kuo smarkiausia agitacija tarp darbininku. Nurodinet netikuma valdžios ir kapitalistu tvarkos, ir kokiū būdu galesim pasiekti laimingesnia gyvenimą.

2, Kiek viena kuopa stęgsi pletot sava minti, ir yšguldinet reikalavimus.

3, Parkratinet kitu partiju programos; kaip žiuri i darbininkiška loma ir kokius yštato reikalavimus.

4, Sanariu L.S.R.O. jos. Gali skaititis kiek vienas, kuris tik aiškei supranto musu reikalavimus, ir pilnai sutinka.

5, Prijimt i kuopa; tik galima tokia ypata; kuri yra plačiai susipažynusi su musu programa, taktika, ir reikalavymais.

6, Kuopas turi pyną savivaldą, kaip jos nori, taip tvarkosi savo namios reikalos. Kuopa gali pasivadit susidedanti iš 3 ju ypatu, ir renka sava atstova i organizacija, del susinešymo su kitom kuopom, iška susideda taip vadinama organizacija.

7, Kuopos atstovai negali laist nei kokiū nauju užmaimu, be nutarimo visų kuopų.

8, Kiek viena kuopa gali atlikt terrora, ar tei kito koki praktiška darbo, be nutarimo organizacijos centro, jei kokia ypatastaba visuomeniška darba, tik ankščiau ar vieliau turi praniašt organizacijos komitetui.

9, Apskričia komitetas negali uždraust kuopoms atlikt jai reikalinga praktiška darba.

10, Apskričia komiteta renka kuopu atstovai. Kuopos ir balsoja už paskirtas ypatus.

11, Kiek viena kuopa turi stęgtis organizot profasijonalinias sąjungas. Stęgtis agitot už Lietuviu Socialistu Revoliucionierių programa, ir taktika.

1908 m.»

(Toliau eina trumpas agitatyviškas straipsniukas ir antspauda).

* * *

Toks tai programos ir tokia taktika mūsų «socialistų revoliucionierių» Amerikoje. Dabar paimsime iš laiškų tas vietas, kur «aiškinama» tas programos ir taktika ir socialistų (arba socialdemokratų) «netikumas». (Laiškai gauti tik nuo vienos ypatos).

Vienam laiške, kovo pradžioj, rašo:

«Philadelphia, Pa. — Malonūs Drauge! Šiuomi siuociu tamsitei L.S.R. Programą, ir taktiką, už ką mes pasišventem kovot, kolai nebus pilnai išpilditas musu «Maksimum» programa. Musu reikalavimai visai skiriasi nuo Socialdemokratų. Mes savo progrome reikalaujame Socializacijos dirptuvių ir žemes, kas kaip žinome kapitalistams labai nepatinka. Socialdemokratai sako jog musu galiutinas tikslas yšbalsuot (!) parlamentą tei atstovai socialdemokratai budami parlamente, tei je mum duos visą ką tik mės reikalausime.

Bet didžei nabagei apsiriko tame sumanime, nes kada kapitalistai turės savo rankos visą ką, tei pasistengs ir i parlament pakliut, jie mokes prisišlet pre darbininkų, nes beveik visi socialdemokratai yra dvarininkais ir Fabrikantais, tei jau jie jokiū budu geroju mums netidos.

Dar socialdemokratai sako, jog parlamentas mums suteiks visą maloniją, išleis tokius įstatimus, kure apgins darbininkų reikalus. Jokingas dalykas kad je patis sau butu priešeis: Nes ten nebus darbininkas, tik kapitalistai.»

Kovo 5 d. 1908 m. vėla rašydamas apie tai, kuo jie [s. r.] skiriasi nuo socialdemokratų, tasai eseras sako tarp kito ko:

«Kad jie [socialdem.] saktų jog visu pirma turim mes panaikinti privatišką nuosavybę, o paskui tvarkiti politiką, tei mes visados butumem ju šalininkai.»

Toliau, jau tikrai kai «Žvaigždė», tvirtina:

«Mes matom kas yra Francuzijoje, ten žmones kovoja kad galetu siust savo atstovus i seimą, ir Socialistų Prezidentą yšrinko (!!), bet argi tur laisvę. 1907 m. Sustreikavus darbininkams, siuntė Prezidentas miliciją malšyt streiką.»

Laiškas, rašytas vasario 15 d. 1908 m. [su antspauda: «Lietu

vių Socijalistų Revoliucionierių Kovos Kuopa», tai kaip Rusijoje yra «bojevaja organizacija» vadinama], parodo, kad jau tuomet tryliktoji kuopa savo tarpe vadinosi atskira organizacija (Nota bene — tatau patvirtina ir tas faktas, kad nuo to laiko ji, (13 oji kuopa, daugiau nemokėjo sąnarių mokesčių į LSS. išdą). Tame laiške rašo: «Mes nuo jų [suprask: LSS. 1-os kuopos. Raš.] atsiskirem ir **sutvierem savo kuopa***), Lietuvos Socijalistų Revoliucionierių, ir varom sau darbą, grina darbininkišką»...

Vasario 21 d. rašo:

...«Mes neturim žiuret kur centruojasi didžiūma, bet ten, kur mum tinka. Mes nežiurėkim kur puonaiči loja paukščių balsą, mes turim patis lavintis. Jei mes žiuresim kur didžiūma, tai neko nelaimėsime, o ant kek viena žingsnia jausimems savęs nuskriaus teis.

Klausimas kas yra dydžiūma? Tei kelį juristai, kure vieda darbininkus už nosiu sukabinę. Nedidžiūmos darbas, bet spėkos. 1 kuopai yra 150 sanarių, o keip tik **mes 17 ypatu** atsiskirėm, apmirė visi (!). Aišku pasirodė kad kiti tik garbės sąnare, bet ne darbo. Kad musu kuopenė gyvos iš keliu ypatų, tei gali daug daugiau atnešt labo visuomenės gyvenimui, negu 2000 monkių. Aš manau, kad draugas patvirtinsit tą įnešimą!»

* * *

Tiek turėjau šiuo tarpu dokumentų, tiek ir panaudojau reikalaujamiems «dokumentališkiems» prirodymams. Jų yra daugiau tarp sąjungiečių. Bet ir to pakaks. Visi žino, kad 13-oji kuopa, išbraukiant ją, susidėjo iš 17 ypatų; dabar visi mato iš šitų dokumentų, kad įsekmui toji septyniolika ypatų atsiskyrė ir sutvėrė atskirą organizaciją. Da neatsimetė nuo LS. Sąjungos — tatau aišku dėl ko: reikėjo daugiau «suagituot», patraukt į savo pusę tų gaivalų, kurių minėtas laišku rašytojas randa «2000»; reikėjo daugiau pasiknist po Lietuvos Socijalistų Sąjungą, o ne, tai ir paimt į savo globą tų «kapitalistų» sąjungiečių «centrą» [suprask: išdą, turtą] ir šokinėti ir klykauti, kol tikrųjų kapitalistų valdžia neduos jiems dykai tikieta į savo tevynę, kad tiktai sykiu ir tie, anot jų, «prakeikto Markso pasekėjai» socijalistai gautų pasivėžyti, jei nenor patys išvažiuoti kur «į Šveicariją» ar į kokias dauses...

Ištikrųjų, jeigu Sąjungos sekretorius būtų turėjęs visus aukščiau padėtus prirodymus, tai jis, išbraukiant 13-tą kuopą, nebūtų pasakęs, kad «tie draugai, buvusios 13 tos kuopos nariai, kurie neprisidėjo prie varymo priešingos agitacijos ir nėra peržengia socijalizmo principų, galės sugrįžti prie 1 mos kuopos arba jei rasis nemažiaus kaip penki draugai, s u t i n k a n t i su LSSA. taktika ir socijalizmo principais, galės išnaujo sutverti kuopą» [žr. «Kova» N 10]. Tada nebuvo turėta jų pačių dokumentališkų prirodymų, kad visa 17-ka narių eina išvien; tada tik 4-5 nariai varė tą galvatruktišką agitaciją, o kiti tylėjo, dėlto jie liko pasikaityti dar neprisidėjusiais prie to nepriklausančio revoliucionieriams darbo — ardyti susipratusių darbininkų draugiją, kokia yra LSSA. Paskiaus jie savo protestu pasirodė, kad ištikrųjų visa kuopa pučia į vieną dūdą, iš kurios eina keisti negirdėti balsai: «prakeiktas Marksas! Socijaldemokratai — kapitalistai! Socijalistai — buržujai! «Kova» — buržujiška!» ir tt. ir tt., kad rodos klejos apimti, ar matanti kokią naudą iš to...

* * *

Bet da vienas dokumentas, rodantis 13 tos kuopos artymą giminystę su ta nauja «s. r. organizacija» Amerikoje. Pastaroji atsiuntė «Kovos» redakcijai, balandžio 9 d., sekanti «paliudijimą*»:

« Paliudijimas 13 tai kuopai.

*) Čia ir žemiau mano pabrūkta.

J.B.

*) Rašybos netaisiau.

LSS. 13 kuopas sąnare paskutiniam laike kreipes pre L.S.R. organizacijos, klauzdami musų ar ištikrųjų mes skaitom jos sąnareis L.S.R. organizacijos, ką jiems praneša LSS. centro komitetas. Mes liudijam kad 13 kuopa nebuvo tvėreja L.S.R. organizacijos, ir neko mes bendro neturim su 13 kuopa, keip ir LSS. Užmetimas pasirodo visai neteisus.

« Paliudijimas su L.S.R. organizacijos antspauda.

« Ši paliudijima meldžiam patalpint savo organe «Kovoje».

(Čia prispausta antspauda: «Liet. Soc. Rev. organizacija»).

Laikraščiuose da nebuvo apsiskelbus apie savo gyvavimą «L. Soc. Rev. organizacija»: pirmą syk ji apsiskelbia dabar šituo «paliudijimu».

Klausimas: kas ją pabudino teip greitai ir tai tokiam, o ne kitokiam atsitikime apsiskelbti? Toliaus: kodėl «13 ta kuopa» «kreipėsi» prie «s. r. organizacijos» apginti ją nuo to «neteisus užmetimo»? Ar gi ji pati negal ar nemoka pasiteisinti?

Iškur ir kaip 13 kuopa sužinojo S.R.Org-jos sėdynę («head quarter»), kadangi ji niekur niekam nebuvo viešai apsiskelbusi? Ant tų klausimų nėra geresnio atsakymo ažuot to priežodžio: «Girioj gimęs į girią ir žiūri». S.R.O. gimė 13-toje kuopoje, ji ir žiūri ir gina tą kuopą, tas reiškia, kad ji pati save gina.

«Nieko mes bendro neturim su 13 ta kuopa, kaip ir LSS». Tame yra teisybė, nors aukštyn kojoms perversta: LSS. nieko bendro neturi su 13 ta kuopa, buvusia Philadelphiaje Frankforde, 13-ta kuopa jau nebe trylikta, to numerio ji neturi, ji yra dabar «S.R. Organizacija», kaip ji yra persikrikštijusi kur-tai da prieš išbrankimą [t. s. matyt iš minėtų dokumentų]. Neteisybė pasakyta tik tame, «13 kuopa nebuvo tvėreja L.S.R. org.», nors ir tame yra dalis teisybės: s. r. organizacijos tvėrejai buvo išsyk tik keli 13-tos kuopos vadovai, o tik paskiau visa kuopa paskui juos pasekė ir laikosi išvien pasivadinę «L.S.R. org.». Aiški neteisybė «liudijime» pasakyta, būk «13 kuopos sąnariai» klausė eserų [s. r.] organizacijos, ar ji juos skaitanti savo sąnariais, ar ne. Nieks to klausti negalėjo, nes nėra reikalo: norinti grįžti prie LSS. 13 kuopos sąnariai parodytų darbais kad jie neina išvien su eserais, neprotestuotų sykiu su jais (vadovais), bet paaiškintų, kad buvo tik per nesupratimą pritrakti prie to bendro protesto. Bet jie teip nedaro ir matomai nenor daryt.

Įdomus «Paliudijime» pasakymas, būk LSS. centro komitetas pranešė 13 kp. nariams, kad ji yra LSR. org-jos nariais. Nė centro komitetas, nė jojo kuris nors narys nieko panašaus nedarė, net nė organe apie tai nebuvo minėta. Matyt, jautė, kad gali LSS. komitetas tatau faktiškai prirodyti, todėl musų s. r. pasiskubino užgintų išanksto. Ką aš rašiau apie tai «Kovos» N 15, tai ir to da s. r. org-ja nežinojo, rašant «Paliudijimą»: šitą pačtorius atnešė ketvergo ryta, apie 10 val. (baland. 9 d.), t. y. tuo pačiu laiku, kada «s. r. org-ja» galėjo gauti 15-tą «Kovos» num.; anksčiau negalima gaut per pačta.

* * *

Kaip sąjungiečiai turėtų žiūrėti į L.S.R. Organizaciją?

Čia parodysiu ne tik savo pažvalgas, bet visų pirmeiviškų politiškių partijų taktiką. Aš visai nėsu priešingas tam, kad atsirado musų tarpe ypotos su kitokioms pažvalgoms, principais ir sutvėrė naują organizaciją. Tik laikau už nerevoliucionišką tokį būdą ir tokią dorą, kokia šiame atvėjyje pasirodo: slepia savo vardą, neva nori prigulėt prie LSS. ir niekina josios principus pamatus, o slapčia tvėria naują organizaciją. Jeigu gi kitos ypotos, 13 kuopos nariai neprisidėjo prie tos organizacijos, tai kam jie sykiu su apsiskelbusiais soc. revoliucionieriais protestuoja už išbraukimą? Ir, ypatingai, kam tie soc. rev. rašo tuos protestus ir patys ant jų pasirašo? Kas nors čia slepiasi nešvaraus, netekusio revoliucioniško būdo ir doros. Aišku, kaip saulė, kad vienoj politiškoj organizaci-

joj negali subūti ypatos, kurių pamatinės pažvalgos, principai ir taktika bus visai priešingos. Tai būtų ne natūrališkas (nepriegimtinas) dalykas. Kad tarp lietuvių atsiranda socialistų, socialrevoliucionierių, maksimalistų, ar anarchistų, tai tas natūrališkas apsirėškimas ir to nieks neniekina. Tik reikia nekenkt vieni kitiems p a s i s l ė p u s. LSS. jokiū būdu negali gyvent išvien su «soc. rev. organizacija»; juk ne bereikalo šioji ir tveriasi skyrium. LSS. j o k i u b ū d u n e g a l dabar priimt soc. rev. principų ir taktikos, ypač d a b a r, kada ji pradeda gyvuot su nauju čarteriu; kitaip darant čarteris gali būt atimtas ir LS. Sąjunga uždrausta (čarteris buvo išimtas ant socialdemokratiškų pamatų, o ne ant soc. rev.). Kas tvirtina, kad mūsų LSS. esant «daugiau» socialrevoliucionieriška, negu socialdemokratiška, tas tik užginčija faktus, visai praeina pro mūsų programą ir nenori atsižvelgt į tai, kokia dvasia per visą tos mūsų organizacijos gyvenimo laiką viešpatavo joje: niekur organe, nė prakalbose per tuos trejus metus nebuvo raginama kovot vien už «maksimum» programą, bet visados buvo primenama artimesni mūsų reikalavimai; nieks nestojo priešais parlamentarizmą ir tt. ir tt., visados eita klesų kovos keliu, stovėta ant marksinio socializmo pamatų, o ne ant «maksimalizmo». «Kovos» antgalviniam piešinyj užrašas «Kovoj tu įgysi savo tiesas» nieko nereikia socialrevoliucionieriams. Aš tatai užrašiau ir vienok nė tada nebuvo socialrevoliucionierium, nė daba nėsū tokiu.

Draugai! Kas nori grįžti prie LS. Sąjungos — prašome! Be jokių protestų jūs galite būti jos nariais, mielai paduosim jums ranką, kaip tik darbais, pasielgimu, pasirodysit josios draugais, o ne griovikais! Išmintis tegul veda mus visus prie mūsų tikslo, o ne neapsvarstyti šūkavimai, ne protestai. LSS. centras išbraukiant 13 tą kuopą neturėjo nė mažiausio ženklo keršto, kaip daugelis tatai užmeta ir tuomi patys kelia kerštus ir vaidus, kurie tik neša pavojų Sąjungos gyvenimui!

Streikas.

Pagal latvišką parašė S. Strazdas.

(Pabaiga)

DIREKTORIUS ką tik buvo pabaigęs kokią svarbią konferenciją, kada darbininkas pas jį atėjo. Jis priėmė darbininką ir lipšniai jo paklausė:

— Na, ką sakysite šiandien?

— Aš... aš, pone, norėčia ir toliau dirbti, nes aš turiu namuose ketvertą mažų vaikų ir pačią... Jiems reikėtų išmirti badu, kad aš apie juos nesirupjčia, bet...

Čia jis sulaukė balsą ir nuleido galvą, lyg ko užsimastęs.

— Gerai, — tarė direktorius:— Galite eiti prie savo darbo. Dirbtuvė nebus uždaryta, nes mes per laikus stengėmės dėl jūsų gero...

Bet darbininkas vis da užsimastęs vartė kepurę savo pūslėtose rankose. Aut galo nedrąsiai, pasižiūrėjęs į direktorių, tarė:

— Bet ar jūs galėsite mane apsaugoti nuo mano draugų keršto?

— Jums nieko blogo neatsitiks, mes apie tai pasirūpinime, o jei bus reikalas, tai pašauksime policiją ir kareivius

Tai ne revoliucijoniškas darbas kelt vaidai ir tai tōki nežmoniški!

J. Baltrušaitis.

Luzerne pavieta Rajono 1-oji konferencija.

Balandžio 1 ir 2 d. Pittstone, Pa. atsibuvo LSS. Luz. pav. rajono konferencija. Delegatai su mandatais pribuvo nuo šių kuopų: 9 kp. Wilkes Barre, Pa. — V. Valinčius ir M. Padolskis; nuo 24 kp. Plymouth, Pa. V. Alyta ir J. Želvienė; nuo 32 kp. Pittston, Pa. P. Kaušis, J. P. Čepulis, P. Šlekaitis; nuo 78 kp. Exeter Boro, Pa. J. Stasiulevičius, J. Varnagiris. Be mandatų: 2-ros kp. Scranton, Pa. F. Živatkauskas, J. Šunskis, S. Vilčinskis.

Drg. J. Čepulis atidarė susirinkimą. Konf. vedėju išrinkta drg. F. Živatkauskas, sekr. J. Stasiulevičius, įvešimų skaitymui V. Valinčius.

Nutarimatai:

1. LSS. sekretorius jokiū būdu negali atlikti savo užduotį (darbą) gyvendamas ne ten, kur išeina organas «Kova».

2. a) Kad Pildomasis Komitetas bei Sąjungos sekr. LSS. 13-tą kuopą atiduotų trečiųjų teismui; b) išbraukti kuopą iš LSS. kuopų skaičiaus neturėjo tiesą nė Pild. Kom., nė centro sekr., tik visų Sąjungos drgg. referendumas; c) Pild. Kom. ir centr. sekr. turi tiesą tik suspenduoti kuopą iki visuotinam LSS. susižiavimui, o ne išbraukti.

3. LSS. centro sekr. neturi tiesą — uždrausti kam nors «tepti «Kovą» su atsišaukimais, kaip kad padarė 13-tai LSS. kuopai. Ant to turi tiesą tik redaktorius tą «tepinimą» atmesti, jeigu laikraščio etika neleidžia talpinti. Issiteisinti, kiekvienas drg. ar kuopa — turi tiesą.

ramumui palaikyt. Galite eiti drąsiai į darbą, aš už jus ne pasisekimą atsakysiu...

Darbininkas, padėkavojęs jam, nuėjo į darbą. Kitomis dienomis tankiai atsitikdavo susidurimai geležies liejyklos vartų pryšakyje tarpe streikuojančių ir nestreikuojančių darbininkų, bet jis vis atliko laimingai nuo visų susidurimų ir teip sulaukęs subatos atsiėmė savo savaitės uždarbį ir parėjo namo.

Nedėlios rytą jis gavo žinią, kad streikas jau pasibaigė, nes abi priešingosios pusės susitaikė... Panedėlio rytą jis atėjo į dirbtuvę ir norėjo citi prie savo darbo; priėjęs prie jo vienas iš raštininkų, uždėjo ranką ant jo peties ir tarė:

— Ponas direktorius nor su jumis matytis.

Nieko blogo nemislydamas, jis nuėjo į direktoriaus kabinetą. Tas jau laukė jo; pasitiko jį ir nuduotai liudnu balsu paklausė:

— Ar jūs esate darbininkas Knutas, kuris prie streiko neprisidėjo? Ar teip?

— Teip, pone, tas pats.

— Hm... — numykė direktorius per nosis:— Man dėl jūsų yra nepatinkama žinia... Kaip jau jums yra žinoma, mes susitaikėme su streikuojančiais darbininkais ant jų pasta tatytyjų reikalvimų, kuriuos mums reikėjo priimti. Svarbiausias reikalavimas yra tas, kad mes visus tuos darbininkus, kurie neprisidėjo prie streiko, atstatytume nuo darbo, nes

4. Kuopoms dalyvauti svetimtaučių socialistų parodose palikta ant valios.

5. Švęsti 1-ą gegužės parengiant demonstracijas ten, kur bus galima; tą atlikti pavesta rajono kom.; demonstracijoj visos rajonui priklausančios kuopos tur dalyvauti; jeigu nebus galima parengti demonstr., parengt prakalbos dviejose vietose.

6. Kad rajono valdyba susineštų su svetimtautiškom soc. kuopoms dėl varymo platesnės agitacijos.

7. Kad LSS. administratorius, redaktorius ir sekretorius pasiųktų ant tų pačių sąlygų, kaip buvo.

8. Kad čarterio komisija, pasistengtų kuo greičiausia išimti čarterį, nes tas bus būtinais reikalingas prie ateinančių rinkimų.

9. Kad LSS. visuotinas susisavijimas atsibūtų keliom dienom prieš, arba po SLA. seimui, kadangi į LSS. susivaž. ir į SLA. seimą bus (bent teip manoma) dauguma tie pats delegatai, todėl iš tolimesnių valstijų kuopos, kaip LSS., teip ir SLA. paneš mažesnius iškaščius.

10. Kad Pild. Kom. pasistengtų padaryt vietoje buvusių stempų tam tikrus spaudukus, paliudijančius sąnario mokestį pripaaužiant į «Sąnarystės knygele».

11. Padaryti paliudijimus dėl drgg. persikeliančių į kitas kuopas. — Sumanytą paduoti Pild. K-tui.

12. Kad ant redaktoriaus neuždėtų «cenzūros», kaip kad III. valst. rajonas nutarė, ir kad «Kova» dabar labai gerai redaguojama. Korespondencijas redaktorius privalo «nukapoti», jeigu jose tik tušti plepalai būtų.

13. a) Kad visi LSS. drgg. pasistengtų pastoti šios žemės (Am.) piliečiais. b) Kuopų drgg., kurie geriau supranta Suv. Valst. tiesas, aiškintų ir mokytų jų (tiesų) nesuprantančius. c) Kad LSS. susivaž. apie tai ir gi apsvarstytų ir kiek galint ragintų draugus pastoti piliečiais.

... jie nenorį nė su vienu streiklauziu dirbti kruvoj. Dėl visuomenės labo mes tą jų reikalavimą turėjome priimti, nes kitos išeiogos nematėme. Ir štai dabar, kad ir su raudančia širdžia, turiu jus atleisti nuo darbo. Bet matydamas jūsų sunkų padėjimą duosiu da jums už dvi savaites algą – štai jums čekis, – tarė paduodamas darbininkui popierą.

Darbininkas atsuko į direktorių savo nubalusį iš pikto mo veidą, paėmęs čekį, sudraskė į šmotelius ir numetė ant žemės.

— Tekit–pasiimkite savo kruvinius pinigus! – jis suriko perpykęs:– Suėdėte mano gyvenimą, suėskite ir tuos paskutinius mano prakaitu uždirbtus skatikus!

Ir jis išbėgo iš direktoriaus kambario. Išėjęs į gatvę, nieko nelaukdamas bėgo į streiko komiteto gyvenimą. Tiršti dumų debesiai iš geležies liejyklos kaminų, rodos, ėjo su juo drauge ir troškus su dumais susimaišęs oras tankiai užtraukė jam dvasią. Bet jis kaskartas vis bėgo greičiau ir greičiau, iki ant galo jam pritruko pajiegtų ir jis ant valandėlės turėjo sustoti... Bet štai tiesiai pryšakyje jis pamatė pirmiaus matytąją ginklų krautuvę. Priėjęs prie lango, jis įrėmė akis į nemažą juodkriaujį revolverį; ilgą laiką į jį žiūrėjo, kaip užhipnotizuotas. Ant galo, kaip iš miego pabudęs, jis grudo ranką kišenin, kur da buvo užsilikę kiek jo uždarbio; apžiūrėjęs pinigus, atsiskuko da sykį į netoli stovinčias surukusias mažas darbininkų gyvenamas lušueles ir užmetęs akis ant geležies liejyklos kaminų, kaip ant liudininkų to viso atsitiki-

14. Išleisti kokius 5000 zgitatyviškų lapelių. Jeigu rajonas neįstengs visų lėšų apmokėti, tai kad užmokėtų visos rajonui priklausančios kuopos.

15. Kad palaikyti rajono išdą, nariai mokės po 5 centus kas tris mėn.

16. Kad kuopos ėsančios netoli kito miestelio, kur apščiai lietuvų gyvena, o da LSS. kuopos nėra – parengt prakalbas; lėšas užmokėtų toji pati kp.

17. Kad kuopos, kur pasitaikys proga pardavinėtų literatūrą. Įplaukimai eitų į rajono išdą.

Po konf. 2-rą d. bal. vakare buvo rajono parengtos prakalbos. Kalbėjo: F. Živatkauckas ir J. Želvienė. Per prakalbas draugai išdan sumetė \$2.63.

Rajono vedėjais išrinkta: organizatorium M. Padolskis, 487 New Grant St., Wilkes-Barre, Pa.; protokolų sekr. J. Stasiulevičius, 1150 Wyoming Ave., Exeter Boro, Pa.; finansų sekr. V. Valinčius (adrisas, tas pats, ką ir org.); išdininku J. P. Čepulis, 1150 Wyoming Ave. Exeter Boro, Pa.

Į Veikiamąjį Komitetą išrinkta J. Želvienė, Cor. Centre and Church St., Plymouth, Pa.

Sekanti konferencija nutarta laikyt pradžioj liepos mėn. Wilkes-Barre, Pa.

Org. M. Padolskis, sekr. J. Stasiulevičius.

Kolei... vienos ypotos darbas.

Patyriau, kad dabartinis materijališkas sąjungos stovis, nėra geras stovis. O tą stovį kiekvieno draugo privalumas

... mo, jis įėjo į krautuvę.....

Dar tos pačios dienos vakarą jaunasis dienraščio «Planetos» redaktorius kreipėsi į vyresnįjį redaktorių, tardamas:

— Ar jau žinote, kad milijonierius G., čionykščių didžiųjų geležies liejyklų savininkas jau parvažiavo iš užsienio ir persivežė su savim svetimą gražią pana, bet jos vardo lig šiol mums da nenusidavė sužinoti.

— Tą jums butinai reik sužinoti, – gyvai tarė pirmasis redaktorius:– Lig rytojaus jūs apie tai turite sužinoti ir parašyti į dienraštį gražų raštą apie juos...

— Darysiu, kas tik man bus galima, – tarė jaunasis redaktorius su nuliudusiu veidu:– Štai ką-tik gavome žinių iš to paties G. dirbtuvės apie kokį nelaimingą darbininką, kuris galą sau padarė. Tas nelaimingas žmogus praždė savo darbą dėlto, kad neprisidėjo prie paskutinio streiko, nėra jį direktorius prikalbino nestreikuoti ir žadėjo užstoti nuo kitų keišto, bet dabar liko iš dirbtuvės išmestas ir nuo visų ganiotas kaip streiklauzis, iki galiaus jis pasidarė sau galą. Ir štai už viso to dabar slepiasi nelaimingo žmogaus našlaičių skurdas.

Pirmasis redaktorius patraukė pečiais ir po valandėlės tarė:

— Tą jūs galite aprašyti tik trumpais žodžiais. Kas apie tai interesuosis? Kas jį pažino ir kas norės žinoti!...

pagerint. Mano-gi, esant veikėju visuomenės labui, privalumas – paaukauti dalį savo dvasiškų ir fiziškų spėkų, tų spėkų, kurios, nėra abejonės, gali tapti kapitalistų auka.

Patyriau, kad «Kovoje» tulos ypatingai įdomia klausimą, ar negalėtų viena ypatingai atlikti LSS. sekretoriaus ir administratoriaus darbą? Aš, kad išrišti galutinai tą klausimą, atsakau ir pranešu, kad galima. Ir aš apsiimu atlikti sekr. ir administratoriaus užduotis *v i e n a s* (atskaitų sutraukimas tai klausimas visai mažytėlis – dviejų ar keturių valandų savaitės darbas) Gal ir prisieis vakarais valandą–kitą pasidaruot ilgiau, bet tai jau mano dalykas. Tai mano trisus, kurį ir aukauju visuomenės labui – tai jau mano privalumas. Aš apsiimu, nes su tuo darbu esu apsipažinęs gana gerai ir tvirtai tikiu, kad aš galėsiu tą pilnai atlikti. Tikiu, nes, apart susipažinimo su sąjungos užduočia, esu susipažinęs ir su sekretoriaus ir administratoriaus užduotėmis Europos laikraščiu.

Dėlei kit ko primenu, kad anglišką kalbą vartoji tiek, kiek reikalauš tos vietos užduotis apdirbt.

Sąjunga man atlygins mėnesinę algą, išnešančią į \$ 60. Ekspediciją daryt apsiimu ant savęs (čia, žinoma, aš turėsiu pasamdyt ar pašalinę ypatingą, ar primokėti iš savęs [iš savo algos] pašalinių darbų zecerui). Korektų skaitymas, tai redaktorius užduotis.

Jeigu atsiras draugai priešingi tam, tai jie priešingi bus ne mano apsiėmimui, bet mano ypatai, tik mano ypatai; o kada bus priešingi, tai atras tą ypatingą (manę) už neatsakančią užimtą vietą; bet aš prašau pranešt viešai, kame ta neatsakomybė ir pasirinkt atsakantesnę.

Jeigu pakils tame klausime polemikos, aš iš augšto pranešu, kad jos būtų rimtos ir kad serijoziskai tas klausimas gvildentųsi. Iš savo pusės pasistengsiu atsakyt ir darodyt, kad tas darbas, kolei... vienos ypatingos darbas ir... mažas pašventimas.

Gal įrašys draugai, kad aš labai trokštu užimtą vietą. Ne. Mano galvoj yra mintis, kad pagelbėt Sąjungai tuo, ko yra reikalaujama ir ko nori visi Sąjungos draugai.

A. Žagaras (A. Dubas).

Philadelphia, Pa.

LSS. I-mai kuopai, Philadelphia, Pa.

Pasirodžius, kad yra siuntinėjami I-os kuopos nariams laiška vardan I-mos kuopos komiteto, šiamjam nežinant, I-oji kuopa savo susirinkime 10 d. bal. nutarė viešai pranešti, kad visoki josios komiteto laiška bus su parašu organizatoriaus S. Mankaus ir kad už laiškus su kitokiais kokiais parašais I-moji kuopa neima ant savęs atsakomybės. I-os kuopos komitetan įeina šie draugai: Organizatorius S. Mankus, prot sekr. A. Rušinas, finansų sekr. A. Baltrušaitis, išdininkas S. Andziulaitis, knygius J. Lukoševyčius.

Visus I-mos kuopos susirinkimus sušauks organizatorius S. Mankus. Sekantis susirinkimas atsibus «Kovos» redakcijos salėj; bus šaukiamas per laiškus.

I-mos kuopos prot. sekret. *A. Rušinas,*
1815 Moyamensing Ave.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinios.

Lawrence, Mass. 30 kovo buvo prakalbos Liet. Sunų Dr-tės parengtos. Kalbėtojai buvo du: J. Tareila ir V. Jokubynas; pirmutinis kalbėjo Tareila. Jis pradėjo vartyti priešais lenkus, ir užbaigė ant socialistų, ir žydų. Priminė Antonovą, Dubicką ir kitus, sakydamas, kad jie yra vagys (!), o Antonovas turįs ilgus plaukus – toks mat baisus! Vienas iš publikos norėjo atkirst. Tareila užrėkė ir toliaus ėmė «Dilgėles» į darbą. «Dilgėlės, esą, «Tėvynę» numaliavojo su žąsies kaklu ir raganos galva ir tt.

Antras kalbėtojas pasakęs, kad jam, esą, nemalonu matyti toki ginčai ir pradėjo iš popieros skaityti: «Iš kur Amerikoj lietuviai atsirado, ką jie veikia, kaip gyvena.» Pradėjo sakyti iš atminties, bet neilgai kalbėjo. Ir vėl pirmasis kalbėtojas norėjo pasirodyt didvyriu, bet žmonės ėmė švilpti; kai–kurie norėjo paaiškint, kame teisybė, bet juodašimėmi pradėjo užsipuldinėt su kumsčioms ir norėjo gerklės užkišti, bet nespėjo, nes laike sumišimo visi žmonės išsiskirstė.

R. Vasilanckas.

St. Louis, Mo. Darbai kone visai sustojo. Dirbtuvės stovi uždarytos ir ilsisi. 75 tukstančiai bedarbių, sveikų vyrų, turi kęsti badą ir skurdą su pačiomis ir vaikeliais. Tai vis dėl prakeikto kapitalistiško surėdymo!

Šiomis dienomis lanko-i čia drg. K. Rutkus. 41 kuopa LSS. surengė dvejas prelekcijas 28 ir 29 kovo. Žmonių visai mažai lankėsi, kadangi mūsų kunigėlis P. Gadeikis stropiai darbuojasi prieš prelekcijas.

Ig. Kudlaukas

Hazleton, Pa. Liet. Soc. S. kuopa įkurė knygyną, ir duoda visiems knygas dykai skaityt. Bet tamsuoliai lietuviai iš to nemato naudos, da apkrikštija bedieviais socialistas. Vienok atsiranda ir tokių, ką naudojami knygynu.

New York, N.Y. Bedarbių demonstracijos paminėjimas. Atmintinga diena! Triukšminga diena! Baisi diena! Nevienas iš darbininkų dalyvavęs demonstracijoje 28 d. kovo «Union Square» parke, ilgai nešios savo mintyje tuos prietikius, kuriuos regejo ta kritikiška diena dėl kiekvieno bedarbio. Ilgai stovės jo akise paveikslas milijoniškos minios, išpradžios siaučiančios apie parką, toliau maršuojančias eiles bedarbių ir giedančius «marsietę». Pasikiau, – policija, išgirdusi balsą griausmingos ir galingos gies-

icijos.

ik ant vienos pusės
vi eilutes neužrašytas
kaip atsitiko, be ilgy
nkų gyvenimo visada

akalbos Liet. Sąj.
Tareila ir V. Joki-
adėjo vartytis pris-
dy. Priminė Anto-
jie yra vagy(?) o
t bausis! Vienas iš
toliaus ėmė «Dilgė-
naliavojo su žais

sa, nemalonu me-
yti: «Iš kur Ame-
gyvena.» Pradėjo
vėl pirmasis kon-
ionės ėmė švilpiti,
bet juodašimėni
jo gerkles užkūsti,
išsiskirstė.

R. Vasiliauskas.

stojos. Dirbtuvė
rbių, sveikų vy-
aikeliais. Tai vis

tkus. 41 kuopa
o. Žmonių visai
adeikis stropiai

7. Kudlaukus

rė knygyną, ir
suoliai lietuviai
iais socialistas.
ynu.

nstracijos
kšminga diena!
ęš demonstraci-
ni nėsios savo
critikiška diena
paveikslas mil-
parką, toliau
rselietę. Pas-
r galingos gies-

mės, metėsi ant minios, kaip įnirtęs liutas, ir pradėjo vaikyt
minią, mindžiodami arkliais ir sveikindami savo «galingomis»
buožėmis. Akyvas paveikslas ir plyštančios bombos, kuri sa-
vo pekliška spėka, pašarvojo ant vietos vieną vargšą-darbi-
ninką, o jos metėją anot «V.L.» pavertė į kruvą gyvos mė-
sos, t.y. į žmogystą be įvairių dalių kūno. Bomba sprogdama
sužeidė ir daugiau nelaimingųjų, taip pat ir vieną policijantą.
Baisus reginys atsivėrė po tam. Pasigirdus trenksmui plyšu-
sios bombos, policija, kaip tigras pajutęs šiltą kraują, da su
didesniu įnirtimu puolėsi ant minios, su arkliais tiesiai ant
galvų vyrų, moterų ir vaikų... Prasideda kratos ir areštavi-
mai; gena minią šaligatviais ir slepiančiuosius žmones krau-
tuvėse, teatruose, karčiamose, muzėjuose ir k, gena anuos
trepais. Taip burys nelaimingųjų, neturintis kur pasislėpt,
metėsi į teatrą. Žvėris-arklys su savo «ricierium»-policijan-
tu grudosi paskui į vidų ir nelaimingieji darbininkai su kly-
ksmu spruko atgal.

Neužmirš nė vienas darbininkas ir to atsitikimo, kada
tulas jaunikaitis, norėdamas tarti žodį į minią, policijos buvo
priverstas užtylėt. Nors tas vyras norėjo kalbėt remdamasis
ant pamatinių įstatymų Jungt. Valst. t.y. laisvės žodžio ir su-
sirinkimų, bet policijos vadas Šmitzbergeris uždraudė jam kal-
bėt sakydamas: «Šiandien įstatymai yra susimaišę su galybe
policijanto buožės, tatai ir kalbėt nevalia!»...

Minia, jau išvaikyta, ėjo visais šaligatviais, bet policija
ir ten nedavė ramumo. Raiti ir pėsti policijantai sklaidė bu-
rius vargšų.

Lai demonstracija 28 d. kovo, buna pamokiniu darbi-
ninkams, kad ateityje darbininkai žinotų, kokia valdžia rin-
ktis. Lai buna ta demonstracija pavyzdžiu ir tiems, kurie iki
šiol manė, kad Jungtinių Val. valdžia yra darbininkų globė-
ja. Lai mato ir tie, kurie šalinosi nuo darbininkiškų organi-
zacijų.

Ž...as.

Rochester, N.Y. Darbai eina silpnai, kaip ir visur. 7 d.
balandžio sustreikavo stalorių dirbtuvė, kurioje dirbo dabar
tiniam padėjime 40 darbininkų. Priežastis streiko: sumažini-
mas darbininkams algų. Kaip ilgai nusitęs, tai nežinia. Mat
kaip darbdaviai moka duoną mums sumažinti: sako, dabar
darbų nėra, tai jei dirbsit po 10 dol., tai dirbkit, o jei nenor-
rit, tai von iš mano pabirko. Darbininkai nenusileido, sus-
treikavo. Tik aš nežinau, ar mus streikas atneš ką naudos
gilume šio krizio.

Streikierius.

Chicago, Ill. Kovo 29 d. atsibuvo prakalbos Freiheit
Turner Hall salėj. Svetio buvo daug susirinkę. Prakalbos
buvo parengtos jungtinių kuopų (LSS? R). J. Januševskis
kalbėjo kaslink vaidų ir nesusipratimų tarp lietuvių, ypatin-
gai, tarp didvyrių: B.K. Balevyčiaus, J. Lopo, Praščioškėlio ir
M. Petrauskio, - buk socialistai norėję atkeršyti M. Petraus-
kini ir kelią užkirsti. Kalbėtojas aiškino jog visai neteisingas

tas užmetimas: socialistai nenor niekam keršto daryti; jie
dirba kas jiems priguli. Paskui priminė kelius žodžius apie
velionį Juozą Klembaucką. Žmonės sustojo išreikšdami gar-
bę draugui kritusiam nuo piktadario kulkos. Toliau kalbėjo
K. Gugis, P. Puskunigis, moksleivė iš Valparaiso mokyklos ir
M. Gubka (rusas); teipgi deklamuota eilės.

[sirašė 6 nauji nariai į 4 kp. LSS.

B. Radzevyčia

IŠ LIETUVOS. (Tąsa) Darbininkų judėjimo pastum-
ti organizuojasi ir ukininkai: - Viena po kitos auga vartotojų
draugijų, kad geriau nupirkt prekes dedasi į kuopas, net vi-
kinamas projektas sutverti sąjungą visų Kauno gub. vartotojų
draugijų. Pas mus vartotojų draugijos visos rankose ukinin-
kų, darbininkų beveik visai nėra, pajai dideli - persunkus
jiems, už įstojimą lyg šiol darbininkų organizacijos neagituo-
ja - sistema Lietuvos vartotojų draugijų neatsako siekiams
proletarijato; vadovauja vartotojų draugijose daugiausia kuni-
gai. - Be vartotojų draugijų pradėjo tvertis «ukės rateliai»
- tikslas jų pagerinti žemės dirbimą, pigiau pirkti žemei rei-
kalingus įrankius, brangiau parduoti produktus. Tankiai pra-
dzia tverimo «ukės ratelio» padaro dvarininkai, kitur kunigai.
Be pakėlimo žemės kultūros pas minėtus ponus tankiausiai
esti politiškas siekis - įgauti didesnę įtekumą ant ukininkų,
susivienyti per rinkimus į Dumą (pas dvarininkus). - Pasėk-
mė pakilimo žemės kultūros - apsiėjimas su mažesniu skai-
čium darbininkų: kur pirmiaus dirbdavo 5, dabar bereikia 2
-3 darbininkų.

* * * * *

Miestuose nemaža bedarbė; gelzies darbininkų, užsida-
rius Kauno ir Vilniaus 2 dirbtuvėm, yra daug be darb. Ne-
simato pakilimo ir kitose šakose. Siuvėjams, kurpiams ši žie-
ma buvo labai sunki. Atvažiuoja nemaža bedarbių iš Lo-
dziaus. Iš Rygos, Liepojaus, Mintaujos, Vindavos nemaža
atkeliauja valdžios ištremtų; per visą žiemą šiauliuose buvo
tokių lig 50 ypatų, o pereitą vasarą skaičius buvo daėjęs ligi
150 žmonių. Politiskas miesto darbininkų organizacijos labai
nupuolę (reikia patemyt, kad Vilniuj nėra nupuolus, vis kį-
lų). Kaune užviešpatavo juodašimtiška «šv. Juozapo katali-
kų-darbininkų draugija». Didžiausiai persekioja nepriėmus-
čius prie tos draugijos darbininkus. Daugelis darbininkų vi-
sai neprijauzdami tai draugijai ir net budami priešininkais į-
stoja į ją, kad tik iš pabirko neišlėkt, ar į kalėjimą nepaki-
liut. Gubernatorius buvo leidęs uždėti Kaune gelzies darbi-
ninkų profesjonalinę sąjungą. Buvo jau padarytas vienas su-
sirinkimas, išrinkta sąjungos valdyba, tik štai vieną naktį
padaro pas valdybos narius kratas, nors nieko neranda, bet
areštuoja. Palaikę porą nedėlių paleidžia, bet prisako, kad
panaikintų draugiją, nes kitaip vėl juos areštuosią. Taip tu-
rėjo pranykti ta draugija; matomai «šv. Juozapo draugija» ne-
nori turēt sau konkurentų, tai visais galimais budais atsikrato
nuo jų. Viena ranka vienas valdininkas leidžia, o kitas ati-
ma; tai tokia valdžios politika - žingsnis pirmyn, du žings-

niai atgal. Šiauliuose irgi veikia šv. Juozapo draugija, bet čia nėra da tokia juodašimtiška, kaip Kaune. Įstojusių į draugiją yra daug, bet pakraipai draugijos anaipol neatjaučia, – mat susirgus, ar darbo netekus gauni iš draugijos kele-tą skatikų, gali leist vaiką į draugijos mokyklą – tai tas dau-galį pritraukia. Kad ta draugija šiaulių darbininkai nėra pa-sikakinę, tai matyt iš to, kad galvoja apie uždėjamą profesijo nalinės sąjungos; neseniai gubernatoriui padavė užtvirtint odos darbininkų sąjungos statutą. Yra viltis, kad tą sąjungą įkurus, šv. Juozapo draugijos įtekmė žymiai sumažės.

Panevėžij šv. Juozapo draugija nei kaip nepradeda gyvuot, kun: Korzonas ir šiaip ir taip prikalbinėja darbininkus, o vis nepasiseka. Panevėžio degtinės bravaro darbininkai turi susitvėrę sąjungą, turi savo nemažą kasą. Ir vedasi jiems gerai, su administracija nuolat susikerta ir višų gauna. Turi iškovoję 8-ių valandų darbo dieną. Dabar gi reikalauja, kad pabirkantas įtaisytų prie fabriko knygyną ir mokyklą.

(Pabaiga bus)

SUSIRINKIMAI IR AUKOS.

¶ So. Boston, Mass. 22 kovos parengė prakalbas Leonas Grikšta. Žmonių prisirinko daugybė, kad net salėj netilpo. Kalbėjo vienas kalbėtojas angliškai, kiti (Žimontas, Michelsonas) lietuviškai ir vienas lenkas – lenkiškai. Buvo ir deklamacijos. Aukų surinkta 5.71. Išmokėjus lėšas, liko 2 dol.; pasiūsta R.R.K. kasieriui [R. Vasiliauckas]

¶ Chicagoy per prakalbas visų vietinių LSS. kuopų, kovo 29 d. surinkta aukų 11.06. Už svetainę išmokėjus 10 dol., liko 1.06.

¶ Athens, Ill. Linksma pranešti kelis žodžius apie čionykščių lietuvių judėjimą. Sujudo pirmyn žengti, ir nenori pasilikti užpakalyj kitų. SLA. kuopa surengė prakalbas ir parkvietė kalbėtojus. Iš Springfield, Ill. Tas atsibuvo 29 kovo. Kalbėtojų atvažiavo keturi ir dvi mažos mergaitės. Lietuvių prisirinko pusėtinai burelis galima sakyti – visi. Aukų surinkta 7.25, iš kurių tapo užmokėta už sąlą 2 dol. Paskiausias pas A. Jurkonį surinkta tapo 1.70. Nutarta buvo pasiūsti kovojantiems Lietuvoje. Iš viso pasiunčiame R.R.K. išdininkui 6.80. (P. Jurkonis)

¶ Kenosha, Wis. Kovo 22 d čionai atsibuvo svetainėj Karpio, visuomenės susirinkimas surengtas 58 kuopos LSSS. Kalbėjo Dručas, Bogvillo ir Rinkevičia. Labanauskas deklamavo. Žmonių buvo prisirinkę apie 60; buvo atvažiavusių ir iš Racine, Wis.

Per langą daug, už lango da daugiau.

«Lietuvos» N 11 radau tą, ko netikėjau rasti «Lietuvoje». Kiek žinoma Amerikos laikraštija saugojasi varinėti y-

patiškumus. «Lietuva» to pažadėjimo neišpildė, nors pati visados apie tą kalbėjo. Matyt, kad tą baisų kerštą pagimdė krutinėje pono Baleyčiaus viena iš veikiančiųjų ypatų socialistų dirvoje. Jeigu p. Baleyčia, kaip tautietis, turi tiesą išvadinti socialistus huliganais, žalčiais ir tam panašiais neliteratiškais žodžiais, tai socialistai tuo didesnę turi tiesą pavadinti p. Baleyčią tokiais pat vardais – ir kas iš to? Ant ko remdamasis p. Baleyčia nurodė, jog socialistai boikotavo operetę dainininko p. Petrauko? Kur suodė p. B., jog socialistai neatsistojo laike dainavimo tautiško himno?

Tautietis nupeikė socialistus, žinodamas, kad už jo pečių stovi daug patarėjų... Dėlko? Dėlto, kad rašė tą ponas Baleyčia. Ir tame jau jo išlošta? Anaipol! Kad išvadinti socialistus huliganais, tada neberekia «Kovoje» talpi ti skyrių apie juodašimčius, nes «ant kaltojo kepurė dega»...

Ne tiek nukentėjo pasekėjai socializmo, gal but ir daugiau da kentės, bet visados pataikys atskirti pelus nuo grūdų... Nesistengsiu čia išaiškinti ypatiskumo tarp p. Krumo ir p. Baleyčiaus, bet turin pasakyti tik, kad p. B. išjuokdamas kančias p. Krumo, stato save kaipo vienu teisingiausiųjų kritikų. Ką padarė p. Baleyčia? Ką jis nuveikė, už ką turi jį socialistai garbinti? Ar dėl to, kad ne p. B., o Krumas išgyrė «Kovoje» Petrauckį?

Nebuvo iki tam laikui opozicijų, kol p. B. laikė savo burną užčiaupęs, bet štai! kada vienas iš mūsų draugų savo korespondencijoje jo nepagyre, liko kalti visi socialistai.

Žinome daug tokių «atstaunų» oficerų. Jeigu p. Petrauckas, nesiklausęs socialistų, kada bus jų susirinkimas, statė operetę «Kaminakrėtis ir Maluninkas», tai kodėl socialistai, nesiklausę p. P., negalėjo sušaukti mitingų!

Laisvė bus laisvė – o daila bus daila. P. B. savo straipsnyje sako, kad «dainius giedas visiems lygiai». Be abejonės, bunant vežime p. B., reikia su tuom sutikt, bet ar teip yra. Petrauckis pamatęs «balansą» nuomonių Chicagos lietuvių, nusprendė, kad daugiaus laimės nuo tautiečių (tautiškų dainų), negu nuo socialistų (marselietės). Čia jau amerikoniška kombinacija. Jeigu diduma visuomenės Chicagoje būtų socialistais, tai, beabejonės, būtų nemokinės choro: «Buvo dėdė Vilniuj», «Pranulj» ir tt., bet – «Atsisakom nuo senojo svieto». Ar ir dabar neaišku ponui Baleyčiai?

Kiek žinoma, p. Petrauskis persistatė save kaipo socialdemokratu, bet pamatęs, kad su jais nelabai išloš, metėsi į kitą pusę. Nenoriu aš čia įsigilinti į atskiras biznio pažiuras, bet rupi man atsakyti ant besąžiniško, juodašimtiško, huliganiško ir žaltiško užmėtinėjimo p. Baleyčiaus. Negadino socialistai choro p. Petrausko; didesnė jų pusė dalyvavo chore. Bet dabar išvadinus socialistus panašiais vardais, koki tilpo «Lietuvoje», nežinia kaip su jais bus. Tie patys choristai netikėdami, kad juos p. Petrauskis išvadino bidloms, kiaušiniams ir tt., būtų chore dalyvavę, bet kada p. B. užtardamas p. P., išvadino tuos choristus, kurie priguli prie LSS., juodašimčiais, tai jis pats įpylė į jų gerkles – krutines antidotum. Ar neturiu dabar tiesos sušukti tuo pačiu p. B. neklaidingu balsu: «Štai tau ir progresas!» O ant tokių juodašim-

tiškų žodžių tik spiaunu. Kas ne su mumis, tas prieš mus! Ypata p. B. Chicagoje yra labai žinoma. Pirmoje ar antroje operetės repeticijoje tas pats teisingas ir neklaidingas p. B. Levyčia pavadino vieną iš mūsų draugių socialiečių žodžiu, kokis nepritinka man minėti. Įsigilinant į ypatų gyvenimą, būtų daug kas pasakyti ant jų, bet aš nenorėdamas šmeižti, pasakysiu: «Ant vagies kepurė deg»...

J. A. Szvermitskas.

DARBININKO KRONIKA.

Savaitė atgal tula lietuvių grupelė išsiuntinėjo po visą Ameriką ypatingus su tikrais savo parašais-pravarde mis (su viršum 20) atsišaukimus, kur tarp kito ko sakoma, kad reikią «ruošti prie gin k l u o s revoliucijos... Bet mes matome jau ant nosės revoliuciją, kurią parodo faktai atsitikę New Yorke, Philadelphiaje ir kitur... Ir mes... šaukiame jus — dirbkit savo darbą! Šaukiame ir jumis visus Sąjungos draugai rengdamies prie sociališkos revoliucijos, neužmirškime ir kruvinosios revoliucijos, kuri, kaip parodo šios dienos faktai, neišvengtina»...

Jei čia ne provokatoriškas arba išdavikiškas pagundymas pasirašyt po tokiu atsišaukimu, tai visi pasirašiusieji turėjo būti ar protiškai spangiai, arba norinti, kad juos dykai valdžia nuveštų į tėvynę.

Washingtono kongreso atstovas iš Alabama, James Heflin, negrų neapkęstojas, važiuodamas gatvekarui, subarė du girtus ne-grus, žinoma, už «įžeidimą» baltos moteriškės (paprasta priežastis). Negras būk tada puolęs ant jo ir jis ėmė šaudyt. Šovė du sykiu iš revolverio ir sužeidė negrą ir kitą važiuotoją. «Atstovą» (demokratų partijos) paėmė sargyba ir nuvedė į policijos stotį.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Tėvynėj» [N 10], organe Susiv. Liet., patilpo įžanginis straipsnis «Sukruskim visi», rašytas F. Eismonto, kame tarp kito ko pasakyta: «Suprantant (!?) artymesnį aplinkybių stovį, anaip-tol negalima (!) būti socialistu ir plėtoti tikrus socializmo vaisius»... Jei yra «vaisiai», tai matomai jie patys išsiplėtoja, kadan gi tautininkai teip užsigina, kad «negalima plėtoti». Reikia laukt, kaip jie ims tuos vaisius naikint da geriau, negu pastaruju laiku. Bet toliau p. F. E. (jis rodo ne teip seniai buvo socialistu!) sako reikią auklėt «tautiškus jausmus» ir vest (brolius ir seseris) «prie pažinimo savęs». Pavojingas vedimas, tautininkai! Pažinę save darbininkai be abejo paklys ir nueis prie socializmo...

* * *

Šaltinyje «Skuodo džiakonystės kunigai» šaukia katalikus boikotuoti «Vilniaus Žinias», kam jos tvirtina, kad mokykla turi būt «be pakraipos». Tame mato kunigai pasikėsymą ant tikėjimo (suprask: klerikalizmo) ir, nors ne stačiai, ragina prie boikoto. «V. Žinių» redaktorius J. Vileišis kaip priežastį tam pykėiui nu-rodė tą, kad prie dienraščio leidimo «bendrovės pasiliko nepakvie-sta visa dalis mūsų galiūnų», todėl jiems «nebėra kantrybės... rei-kia šauktis pagalbos «katalikų» ir pramanyti bedievystę.

KRASOS DEŽUTE.

Vinčiūnui, Brooklyne. Savo protą dygliais apkaišėt į vieną pusę, į socialistus ir jis pagimdė tokius gyvus sapnus, kad ištik-rųjų mums sarmata, kad «susipratę» darbininkai teip protauja, kaip su kuolu. Sapnavot, kad socialistai «garbina tamsą» ir šaukia «šalyn su mokslu ir šviesa». Švieskitės, supraskit programą ir taktiką mūsų Sąjungos, kurios sąnariu vadinatės.

P. Bukšnaičiui. Jūsų «apkaltintojams» nėra naudos aiškinti a-pie gaidų aidą. Lyg pertoli tas nuskambėjęs. Nepatilps.

J. Valinskiui. Eiles «Į mergaites» pasiunčiam «Tėvynėi».

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

K. Dagio — «Koksai dabartinis žmonijos surėdymas»; Snarg-liaus — «Ideja darbininko»; Vienturčio — «Kas tai yra socializ-mas?»; Pienavežio — «Kristui», «Užmigdė amžinai» [eilės]; A. Gust. — «Eilės»; K. J. Virsnio «Baisi teisybė»; Miko Tonio [eilės] — «Darbininkų balsas» ir k.; A. Krajaucko — «Atsakymas Svirpliu-kui».

Pranešimai.

1. Yra verčiamas A. Bebelio veikalas vardu: «Moteris ir soci-jalizmas». Išversta jau didesnė pusė; darbas bus pabaigtas už po-ros savaitę.

Pranešėjas prašo laikraščią tatai perspaudinti.

2. Verčiu į lenkų kalbą knygutę «Paskutinė Banga». Prane-šu tai, kad kas kitas neimtų dirbt tą darbą. O jei kas jau verčia, tai meldžiu pranešt man: St. Ežiukas, 10 String Str., Chicago.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrsai:

Veikiamasis Komitetas.

I-ro Rajono	K. Llutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	F. J. Bagočius, Bx 1309, Pittsburg, Pa.
IV-to " "	M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
VI Rajono	A. Antonov, Bx 533, Minersville, Pa.

Išpildomojo Komiteto:

J. Grinius, 109 Grand st. Brooklyn, N.Y.
S. Stankevicius, 60 Wells st., Hartford, Conn.
T. Andziulaitienė, S. E. Cor. 12-th & Ritner st., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis J. S. UKYS, 87 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B. Žiurys, Bx 371, Naugatuck, Conn.
Archiv., J. O. Sirvidas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. S. UKYS, 87 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J. S. PRUSELAITYS, 17 James st., Waterbury, Conn.
Izdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius — izdininkas:

P. Dubickas, 1518 E. Moyamensing Ave. Philad'a, Pa.

P. S. Susinešant reikaluose LSS. knopų, pavienių narių, agitacijos reika-le, klausiant rodo, siunčiant menesines duokles, aukus „Kovos“ fondan ir Lite-ratūros fondan ir tt. visados kreipkitės prie sekretorians. Jeigu sekretorius neat-liktu minėtų uždavimų, paduokit skundą Išpildomamjam Komiteiui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiš-kais reikalais, kreiptis prie archivariaus J. O. Širvydo

Užsirašydami laikraštį „Kovą“ siųsdami prenumeratą už „Kovą“ ir su visais kjtais reikalais lytinčiais „Kovą“, rašykite tiesjok „Kovos“ adrsą.

Sekr. P. Dubickas.

APGARSINIMAI.

L.S.S. finansu apyskaitos.

Iplaukimai:

DVIEJŲ SAVAIČIŲ.

Mėnesinių: Chicago, Ill. 37 kuopa 4.10; Mt. Carmel, Pa. 2.40; Chicago, Ill. 22-ra kp. 1.40; New Haven, Conn. 11.60; Meriden, Conn. 3.00; Stoughton, Mass. (nauja kuopa) 3.35; * Minersville, Pa. 10.40; J.Dargis, Chicago, Ill. 20c.; Bristol, Conn. 1.40; Lawrence, Mass. 1.-80; Jonhston, City, Ill. 5.20; Herrin, Ill. 1.80; San Francisco, Cal. 9.20; Plymouth, Pa. 1.00; Wilkes Barre, Pa. 2.20; Easton, Pa. 3.20; Pana, Ill. 1.60; Binghamton, N.Y. 7.20; Brooklyn, N.Y. 19-ta kp. 10.80; P.Peronis, Foxcroft, Me. 40c.; New Philadelphia, Pa. 1.40; Philadelphia, Pa. 1-ma kp. 1.60; Worcester, Mass. 3.60; Passaic, N.J. 2.20; Allegheny, Pa. 2.80. *Prenumeratos:* A.Gudzinskas, Schenectedy, N.J.; J.Filipavičius, Bellwood, Ill.; K. Juškevičius, Montreal, Canada — po 2.00; J. Švedas, P.Sinkevičius, Scotland; J.Dzedolikas, Russia; T.Kardulis, Hartford, Ark.; P. Palšis, Beacon Falls, N.Y.; J.Sakal, Hosmer, Canada — po 1.00; P.Matičius, Scotland 98c.; per J.Overaitį, Mahanoy City, Pa. 90c.; * L.S.D. Draugystė, Spring Valley, Ill. 2.00. *Apgarsinimų:* 15.75. *Pav. «K.» NV:* P.M. Kaitis, Chicago, Ill. 1.25; Liet. Ūk. D-ė. Chicago, Ill. 98c.; J.Kaminskas, Pana, Ill. 90c. *Pašalinių darbų:* 21.50. *Už raštus:* 29.-57. Viso 179.68. Buvo 11.19. Viso 190.87.

Išleidimai:

Red. reik.: už laikraščius 22c. *Tekn. «K.» dalis:* krasos ženklelių 5.00; išsiuntinėjimas 5.75; klijams miltai 9c.; ekspresas 4.00; važinėjimai 16c.; spauda 20.32; popiera 30.51; renda už balandžio mėnesį 25.00; statymas už vieną savaitę 24.00; alga redaktoriui už pirmąją pusę kovo mėnesio 30.00; alga administratoriui už antrąją pusę kovo mėn. 25.00. *Išleid. LSS. sekr.:* išsiuntinėjimas raštų 6.77; važinėjimai 48c. Viso 177.30

Iėjo	190.87
Išėjo	177.30
Lieka	13.57

„Knoos“ Fondas:

P.M. Kaitis, Chicago, Ill.	3.25
W. Frankfort, Ill., LSS. kuopa	2.50
L.S.D. D-ė, Spring Valley, Ill.	2.00
Buvo	67.78
Viso	75.53

<i>Išleid.:</i> Nupirkta literatūros už	38.85
Tą atėmus lieka	36.68

Literatūros Fondas.

W. Frankfort, Ill. LSS. kuopa	2.50
Buvo	2.67
Viso	5.17

Paskolinta varymui pašalinių darbų:

Išleidimai: Išmokėta B.Grabaukui 75.00; nupirkta raidžių, stovyla, quads už 18.59; statymas pašalinių darbų 12.00; išleidimas Są-

jungos raštų 61.07, Viso 166.66

Buvo 361.51 Išėjo 166.66 Lieka 194.85

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

Pranešu su nuliudimu giminėms ir pažįstamiems, kad 1 d. balandžio persikyrė su šiuo svietu mano mylima pati 32 m. amžiaus Uršulė Uokšienė, pragyvenusi su manim 10 metų ir 5 mėnesius. Tapo palaidota ant Holy Redeemer kapinių. Ji paėjo iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Parvonio parap. Po tėvais vadinosi Arbašauskiutė.

Apgaldestaujantis	A.Uoksas
604 W. German st.	Baltimore, Md.

Apyskaita aukų sudetų drg. J.Jomantui.

Chicago, Ill. 81 kuopa LSS. \$1.30; Minersville, Pa. 15 kp. LSS. 2.20; Shenandoah, Pa. 28 kp. LSS. 3.45; Brighton, Mass. 67 kp. LSS. 2.50; Hazleton, Pa. 80 kp. LSS. 1.00; Mahanoy City, Pa. 46 kp. LSS. 5.00; Chicago, Ill. 4 kp. ESS. 2.15; Collinsville, Ill. 18 kp. LSS. 2.00; Pittsburg, Pa. III-čio Rajono konferencijoje 7.00; Baltimore, Md. 14 kp. LSS. 2.27; V.Vilkevičiūtė, Brooklyn, N.Y. 1.00; M. K. 2.00, B.L. 1.50, Minersville Pa.

Viso 33.37

7-tos kuopos sekr. K.Vairoda.

Paliudijimas: — Aš Jonas Jomantas šiuomi liudiju, kad aš priėmiau nuo K.Vai-vodos per jį siūstas man aukas, viso \$33.37.

Draugai ir draugės, kurie siuntėte aukas J. Jomantui per mano rankas, meldžiu nuo šio laiko man daugiau nebesiūst, nes aš išvažiuoju į kitą miestą.

K.Vairoda.

Prakalbos.

Gegužio 1 d. bus didelė demonstracija ir prakalbos, prasidės 7½ vakare Liet. Tautiškam name 101-3 Grand st., ir 91-93 Grand st. Kundroto svetainėj; po demonstracijų bus prakalbos abiejose svetainėse. Kalbėtojai bus vietiniai ir angliški. Visus užkvičiame atsilankyti.

KOMITETAS.

III Rajono LSS. kuopoms

Pittsburg, Pa. ir apilinkės.

6, 50, 54, 55 ir 57 kuopos teiksis išrinkti delegatus į III rajono konferenciją, kuri atsi-bus 26 d. balandžio svetainėj viršuje Enterprise Bank, Beaver av. & Franklin st., Allegheny, Pa. Kuopos, kurios negalės prisiūsti delegatų, teiksis atsiūsti gerus įnešimus labui Sąjungos. Konferencija prasidės 6½ vak. Prieš prasidėsiant konfer. bus laikyta kalba. Visi kviečiami atsilankyti.

Rajono sek. B.Kondratavičius.

Atydai 32 kp. Pittston, Pa.

Susirinkimai 32 kuopos atsi-bus kas antrą ir paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio, K. Rudaičio svetainėj, 193 N. Main st.

Sek. P.Šlekaitis.

Balius, koncertas ir teatras

«Paskutinė Banga», atsi-bus 2 d. gegužio, svetainėj Music Hall, 324½ Common st. ir kampas Amesburg st. Lawrence, Mass. Prasidės 6 val. vakare. Visus, kaip vietinius taip ir aplinkinių miestų, kviečiame kuoskaitlingiausiai atsilankyti ant to vakaro. Įženga 25c. KOMITETAS.

Pirmu kartu ant Town of Lake.

37 kp. LSS. parengia teatrą «Saliomono sapnas» su dainoms, monoliogais, europėjiskais šokiais ir baliu. Atsi-bus «University of Chicago Settlement» svetainėj 4630 Gross av., arti 47 ir Ashland av. Nedėlioj 26 balandžio. Prasidės 6 val. vakare. Tikėtai 50c ir 25c. Visi nuosirdžiai kviečiami atsilankyti.

KOMITETAS.

Puikus didelis Balius!

Philadelphia, Pa Dr-tė «D.L.K. Olgerdo Huzarų Gvardija», parengė didelį balių pandedėlyj, 27 d. balandžio, «New Pennsylvania Hall» 930 So. 6-th st. Prasidės 8 val. vakare ir trauksis iki 5 ryto. Įženga visiems dykai. Bus puiki muzika, gardūs gėrimai, Havanos cigarai, puikiausiai priėmimas visiems; jauniems ar seniems. Todėl prašom nepamiršti ir atsilankyti, o visi busite užganėdinti.

KOMITETAS. (17)

Rengkite prakalbas!

Drg. Bagočius atvažiuos į rytinę Pennsylvanią gegužio mėnėsij. LSS. ir SLA. kuopos, norinčios surengt prakalbas Philadelphiae ir Serantono, apilinkėse lai atsiliepia pas jį patį. Jis bus valnas: 9, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, ir 24d. gegužio. Susinešant adresuokti:

F.J.BAGOCIUS,

Box 1399,

Pittsburg, Pa.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieskau savo pusbrolio, Antano Keparlo, paeinačio iš Sirvainišio iš vienkemio Vingriškio, metai kaip Amerikoje. Girdėjau kad dabar gynena Brooklyn, N.Y. Teipgi pajieskau da Dom. Pretkaus. Marcel. Matuzo, Jurgio ir Jono Merkių, iš Vezelių sodžiaus, visi paeina nuo Skapiškio, Zarasų pav. Meldžiu jų pačių arba kas apie juos žino atsišaukti šiuo adresu:

J.Burokas,

1204 St. Clair av. NE Cleveland, Ohio

Pajieskau savo draugo Jono Kazlaucko, paeinančio iš Suvalkų gub., Vladislavovo pavieto, Tamošbudžio kaimo, Rudos parapijos. Kas apie jį žino, prašau atsišaukti šiuo adresu.

J.Bindokaitis,

208 N. Main st.

Pittston, Pa

„K o v a”

Išleista kas pėtnyčia. Prennumera | visae **o** „KOVA” The Lithuanian Weekly, publi
dalis svieto: **o** shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metams \$ 2.00 **o** So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui \$ 1.00 **o** Subscription rates:
Apgarsninių prekė: **o** One year in all parts of the world. \$ 2.00;
sykie už colį 50c. per mėnesį 1.00; **o** Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 **o** Advertisement rates on application

Stundiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adresuokite-

«KOVA», S E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvė yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdiuimo darbą, tuojaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užgnaudinti.

RAISTAS

Garsingoji ir labai pageldaujama knyga, jau išėjo iš po spaudos, lietuviškoje kalboje. Ji parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėje reikalaujama, kad jau išversta į 18-ą visokių kalbų. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje; vienų vargai, kitų lėbavimai kaip zerkole perstatyta.

Perskaites Raista, geriau pažinsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų suktybių paslaptis; kaip padaro apgavikai didelius pinigus, daug kitrumo atrasi, jog nieks tave negalės prigauti.

Raistas aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai išnaudoja ir apgaudinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą ir nustumia į paleistuvystę; teipat kaip mėsos skerdynėčios, primaišo visokių biarybių ir nuodijant žudo žmones.

Raistas didelė knyga ir nors daugiau prekioja, bet sumažėjus darbams, turint laiko ir žmonėms labai norint tą knygą skaityt, tai nuleidau tik už **1 dol.**, paskui pabrangs.

Siunčiant pinigus adresuot:

J. NAUJOKAS,

Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

Teipat esu atstovu vienatinio pasaulėje lietuviško dienraščio «Vilniaus Žinių». Į Ameriką su prisuntimu pusei metų 3 dol. metams 6 dol. arba gausite «Raistą» ir «V.Ž.» kasdieninį laikr. per metus už 7 dol. Prenumerata mokasi iš kalno; siūsti nurodytu adresu.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau
išėjo „VADOVAS | SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta
Direktoriaus:

COLLINS New York Medical Institute.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neprašė, kaip „Vadovas | Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c. markėms už prisuntimą, apturės per pačią VADOVĄ | SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisangot, kaip jas išsigydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandė ligą nekalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVĄ | SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalejimu ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatingai, tai aprašyk ligą (lietuviškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo ligu nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių Institute.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje. Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisuntimu prekioja \$ 2.00.